

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
SIERPIEŃ 2020

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 383

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 383. W badaniu uczestniczyło 235 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Produkcja na eksport	27
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych.....	29
	11) Korzyści z produkcji na eksport	31
	12) Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W sierpniu tempo wzrostu wartości wskaźnika i sald odpowiedzi na poszczególne pytania testu koniunktury zostało zahamowane. Wartość ogólnego wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGIND) wprawdzie zwiększyła się w skali miesiąca, lecz zaledwie o 0,3 pkt. Obecnie wynosi -11,6 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 2,9 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury wzrosła w ciągu miesiąca o 1,5 pkt i wynosi -12,7 pkt. Jest wartość niższa niż przed rokiem o 5,3 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zmniejszyła się o 9,9 pkt do poziomu -1,1 pkt. Jest o 16 pkt wyższa od wartości sprzed roku.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa, mierzonej liczbą zatrudnionych, największy wzrost wartości wskaźnika koniunktury, o 7,6 pkt, odnotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających do 50 pracowników, a największy spadek, o 30 pkt, dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu ponad 500 osób. Najwyższą wartość, -11,7 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw zatrudniających od 251 do 500 i ponad 500 pracowników; najniższą, -13,1 pkt, dla przedsiębiorstw najmniejszych (do 50 zatrudnionych). W skali roku spadku wartości wskaźnika nie odnotowano tylko dla przedsiębiorstw największych, z zatrudnieniem ponad 500 pracowników.

3. O poprawie koniunktury informują tylko producenci półproduktów i nietrwałych dóbr konsumpcyjnych. Wartości wskaźnika koniunktury dla obu grup firm wzrosły odpowiednio o: 4,8 i 10,1 pkt. Najniższą wartość IRGIND, -24,8 pkt, odnotowano dla przedsiębiorstw wytwarzających dobra konsumpcyjne trwałego użytku, a najwyższą, -9,2 pkt, dla producentów dóbr inwestycyjnych. Poprawę koniunktury w skali roku odnotowali jedynie producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych.

4. Poprawa koniunktury miała miejsce w czterech z siedmiu makroregionów: południowo-zachodnim, północnym, wschodnim i w województwie mazowieckim. W pozostałych makroregionach koniunktura pogorszyła się. Największy przyrost wartości wskaźnika IRGIND, o 7,2 pkt, zanotowano dla województwa mazowieckiego, a największy spadek, o 3,4 pkt, dla makroregionu południowego (województwa: małopolskie i śląskie). Najniższą wartość, -13,6 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionów: południowo-zachodniego (województwa: dolnośląskie i opolskie) oraz północnego (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie), a najwyższą, -6,0 pkt, dla makroregionu wschodniego (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie). W skali roku poprawę koniunktury odnotowano w trzech makroregionach: południowo-zachodnim, wschodnim i – największą (wzrost wartości IRGIND o 15,4 pkt) – w województwie mazowieckim.

5. W sierpniu wzrost aktywności przedsiębiorstw przyhamował. Wartości wskaźnika koniunktury oraz sald bilansowych pozostają ujemne. Niektóre z nich są niższe niż przed miesiącem i przed rokiem. Przedsiębiorstwa informują o spadku wielkości produkcji i zamówień, także eksportowych. Obniżyły się również poziom cen wyrobów gotowych i wielkość zapasów. Odnotowano jednak wzrost poziomu zatrudnienia i poprawę sytuacji finansowej oraz nastrojów producentów. Wzrosła wielkość produkcji na eksport. Pogorszyła się jednak jego konkurencyjność. Zwiększył się jednostkowy koszt produkcji. Salda przewidywań w większości pozostają ujemne, chociaż ich wartości rosną. Najniższą wartość, tak jak w poprzednich badaniach, -51,8 pkt, przyjęło saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną kondycję gospodarki polskiej.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 6,7 pkt, do poziomu -15,3 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 5,8 pkt. O spadku poziomu produkcji informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 40,7 pkt), a największy wzrost u producentów dóbr

konsumpcyjnych trwałego użytku (o 8,7 pkt). Firmy spodziewają się wzrostu poziomu produkcji w nadchodzących miesiącach.

7. Spadła również wielkość zamówień ogółem. Wartość salda zmniejszyła się o 9,8 pkt w ciągu miesiąca i wynosi -36 pkt. O spadku wielkości zamówień informują firmy z obu sektorów własnościowych. Obecna wartość salda jest niższa od wartości sprzed roku o 15,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 37,2 pkt), a wzrost odnotowano tylko w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 4,5 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu zamówień w kolejnych miesiącach.

8. Poziom zamówień eksportowych obniżył się w ciągu miesiąca o 10,3 pkt, do wysokości -39,6 pkt. Jest o 17,2 pkt niższy niż rok temu. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują firmy prywatne i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zmniejszyła się o 32 pkt), a wzrost zanotowano jedynie u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 6,2 pkt). Ankietowani przewidują wzrost poziomu zamówień eksportowych w najbliższych miesiącach.

9. Maleją zapasy. W ciągu miesiąca wartość salda zmniejszyła się o 2,7 pkt. Spadek wielkości zapasów zanotowano tylko w firmach prywatnych. Obecna wartość salda, -6,7 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 10,8 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zapasów miał miejsce u producentów półproduktów (wartość salda obniżyła się o 12,3 pkt), a największy wzrost u producentów dóbr inwestycyjnych (o 26,5 pkt). Spodziewany jest dalszy spadek poziomu zapasów w następnych miesiącach.

10. Obniżył się poziom cen wyrobów gotowych. Wartość salda zmaląła o 2,3 pkt. O spadku cen informują tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda, -6,2 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 15,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek cen odnotowano u producentów półproduktów (wartość salda zmniejszyła się o 2,0 pkt), a najmniejszy u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 1,3 pkt). Przewidywany jest wzrost cen wyrobów przemysłowych w najbliższym okresie.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zwiększyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 1,9 pkt. Wynosi -11,9 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 9,9 pkt. Wzrost poziomu zatrudnienia zanotowały tylko przedsiębiorstwa prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda wyższa niż w lipcu o 10,2 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 3,1 pkt). Prognozowany jest dalszy wzrost poziomu zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw poprawiła się. Saldo zwiększyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 0,9 pkt i wynosi -25,1 pkt. O poprawie sytuacji finansowej informują tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wzrosła o 23 pkt). Pogorszenie się sytuacji finansowej odnotowano wyłącznie u producentów dóbr inwestycyjnych (spadek wartości salda o 22,4 pkt). Prognozowana jest dalsza poprawa sytuacji finansowej zakładów przetwórstwa przemysłowego w kolejnych miesiącach.

13. Poprawiły się również oceny sytuacji ogólnogospodarczej w kraju. Saldo zwiększyło swoją wartość o 3,4 pkt. Wynosi ona -51,8 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 30,8 pkt. Lepiej stan polskiej gospodarki oceniają tylko prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największą

poprawę ocen zanotowano u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 23,2 pkt), a największe pogorszenie u producentów półproduktów (o 5,0 pkt). Firmy spodziewają się dalszej poprawy sytuacji gospodarczej w kraju w najbliższych miesiącach.

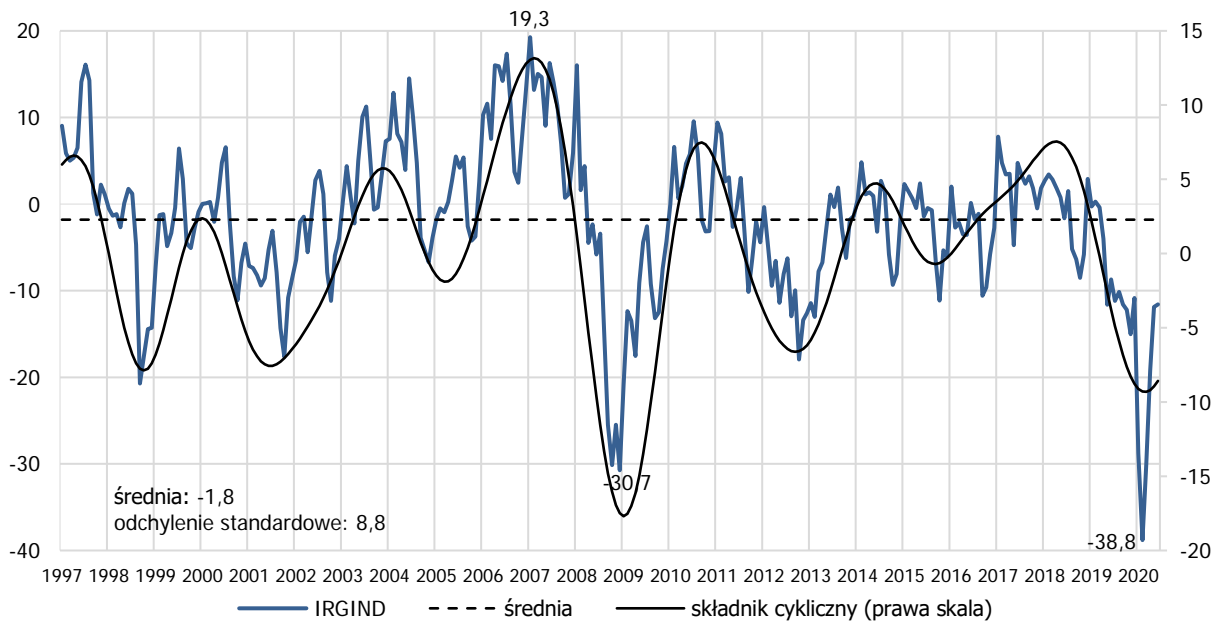
14. W stosunku do wartości z maja o 28,9 pkt zwiększyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji na eksport. Obecnie wynosi ona -26 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 15,5 pkt. O wzroście poziomu produkcji eksportowej informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Przewidywany jest dalszy jego wzrost w następnym kwartale.

15. Wzrostowi poziomowi produkcji na eksport towarzyszy wzrost względnych korzyści z produkcji eksportowej, a zarazem spadek konkurencyjności polskich towarów na rynkach zagranicznych.

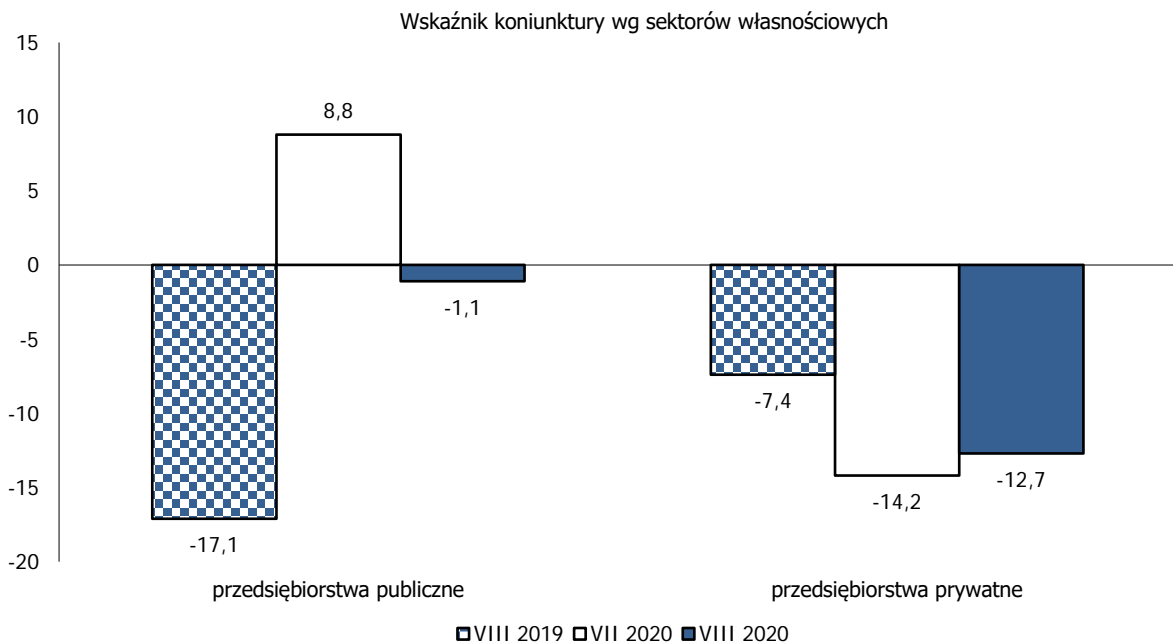
16. Drugi kwartał z rzędu maleją przeciętne koszty produkcji. Wartość salda obniżyła się o 2,6 pkt. Obecnie wynosi 42,5 pkt, o 10,5 pkt mniej niż rok temu. Spadek jednostkowego kosztu produkcji odnotowały tylko firmy prywatne. Firmy przewidują wzrost kosztów produkcji w kolejnym kwartale.

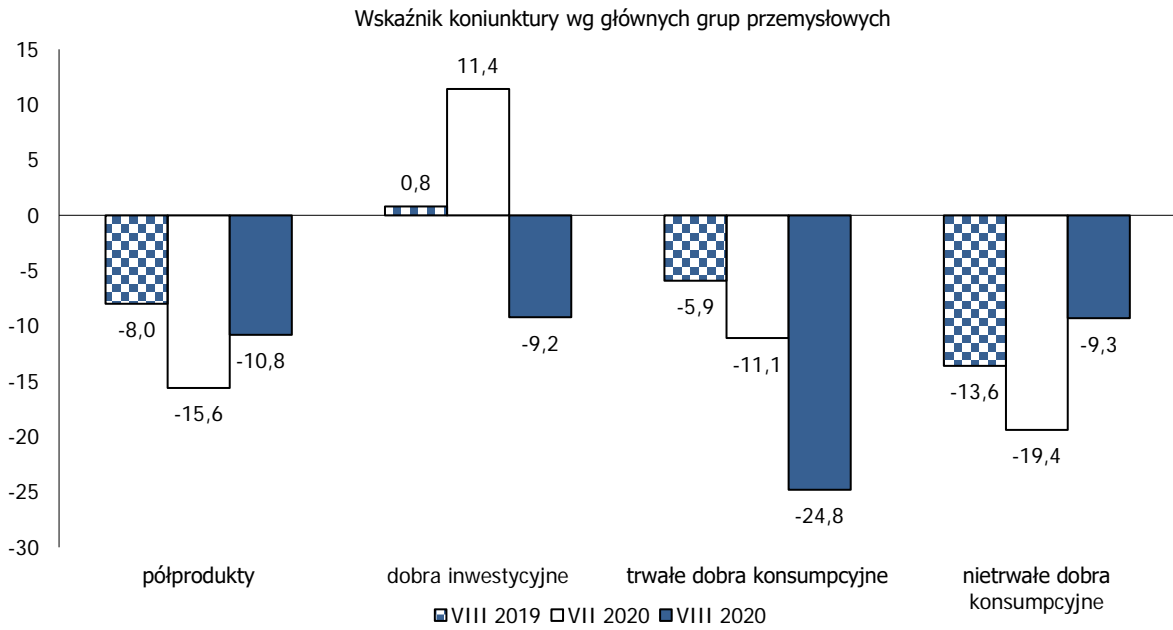
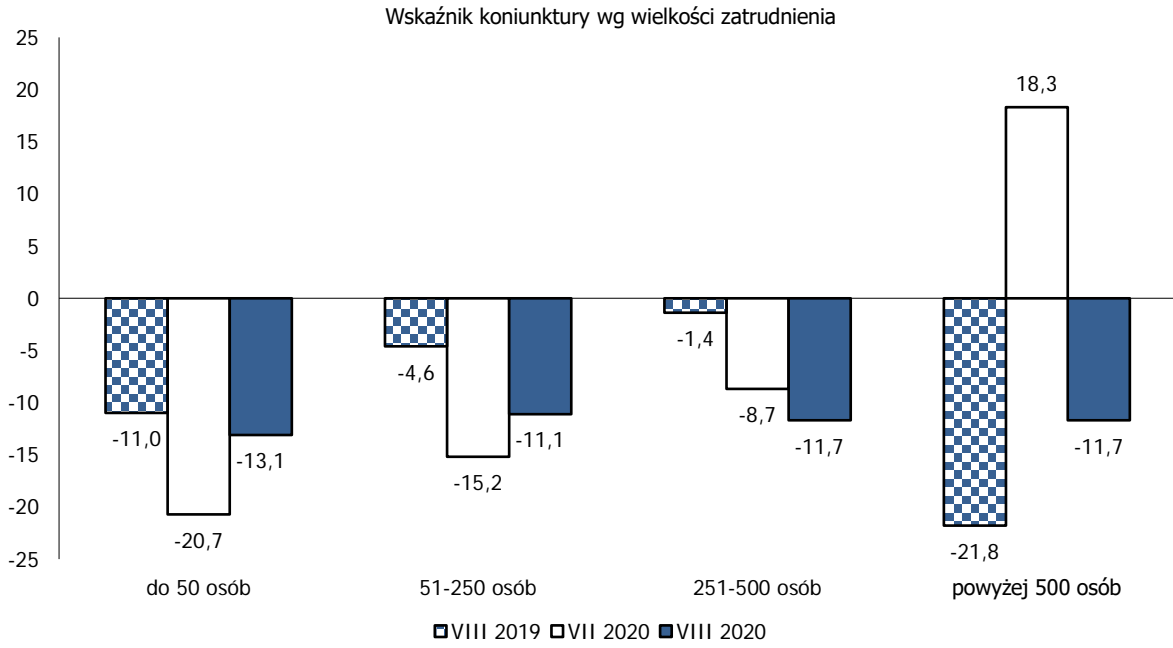
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

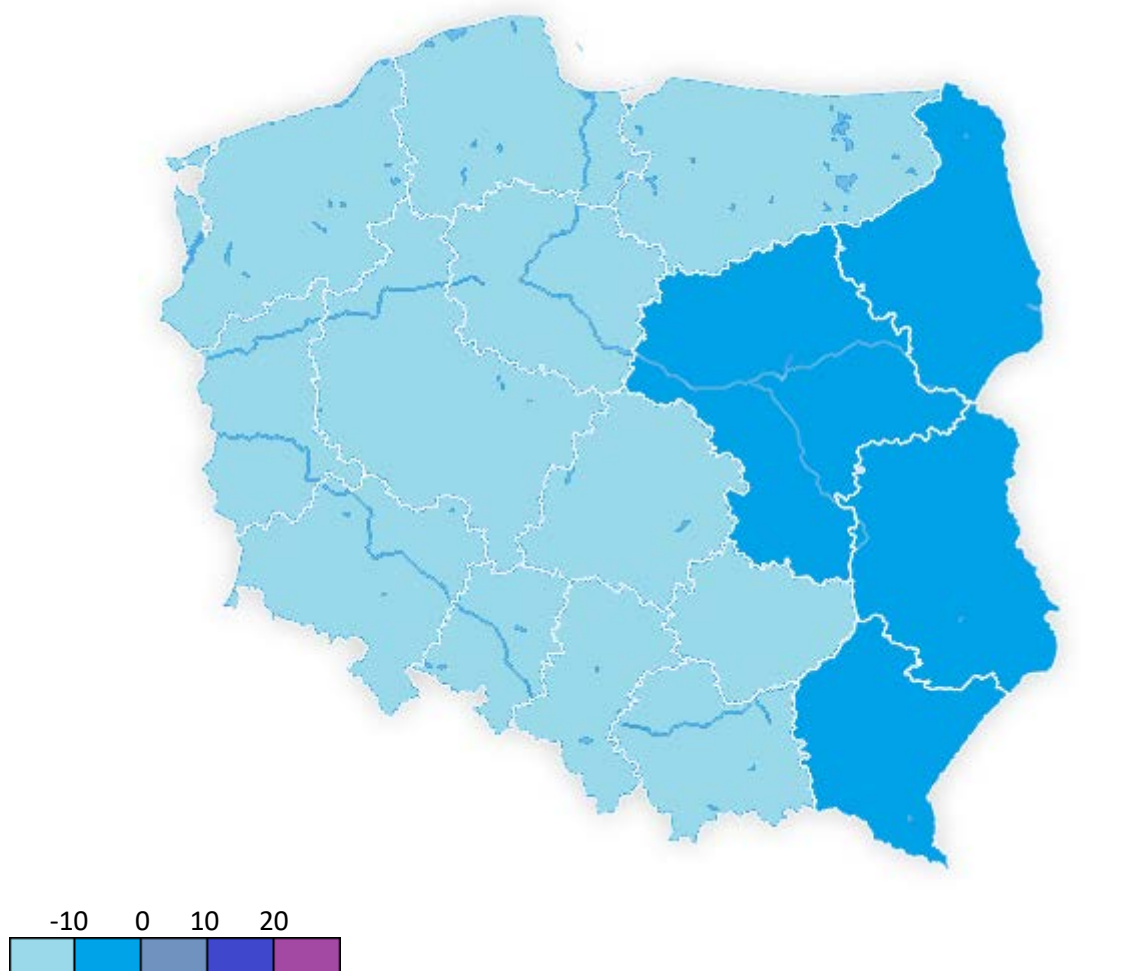

składowe salda	VIII'19	IV'20	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20
1. wielkość produkcji – przewidywania	-1,3	-53,7	-20,6	-14,9	-13,4	-5,4
2. wielkość zamówień – stan	-20,7	-65,9	-61,3	-42,3	-26,2	-36,0
3. zapasy - stan	4,1	-3,2	7,9	0,6	-4,0	-6,7
wskaźnik koniunktury (IRGIND): (1.+2.-3.)/3	-8,7	-38,8	-29,9	-19,3	-11,9	-11,6

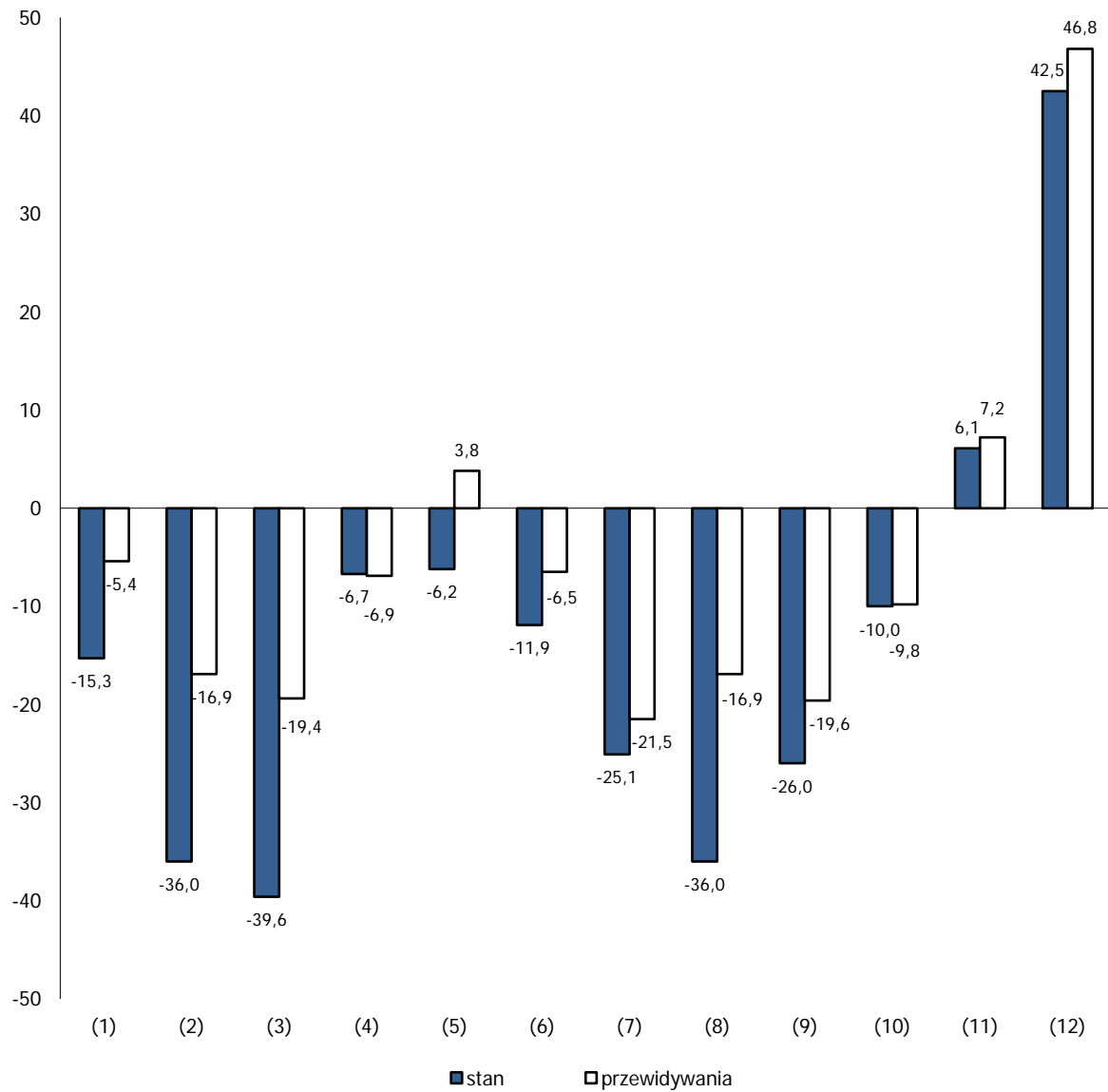

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	VIII'19	VII'20	VIII'20
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-3,1	-8,5	-11,9
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-3,6	-8,7	-10,3
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-14,9	-16,2	-13,6
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-2,1	-14,8	-13,6
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-11,6	-10,2	-13,4
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-7,1	-8,6	-6,0
Województwo mazowieckie	-24,3	-16,1	-8,9

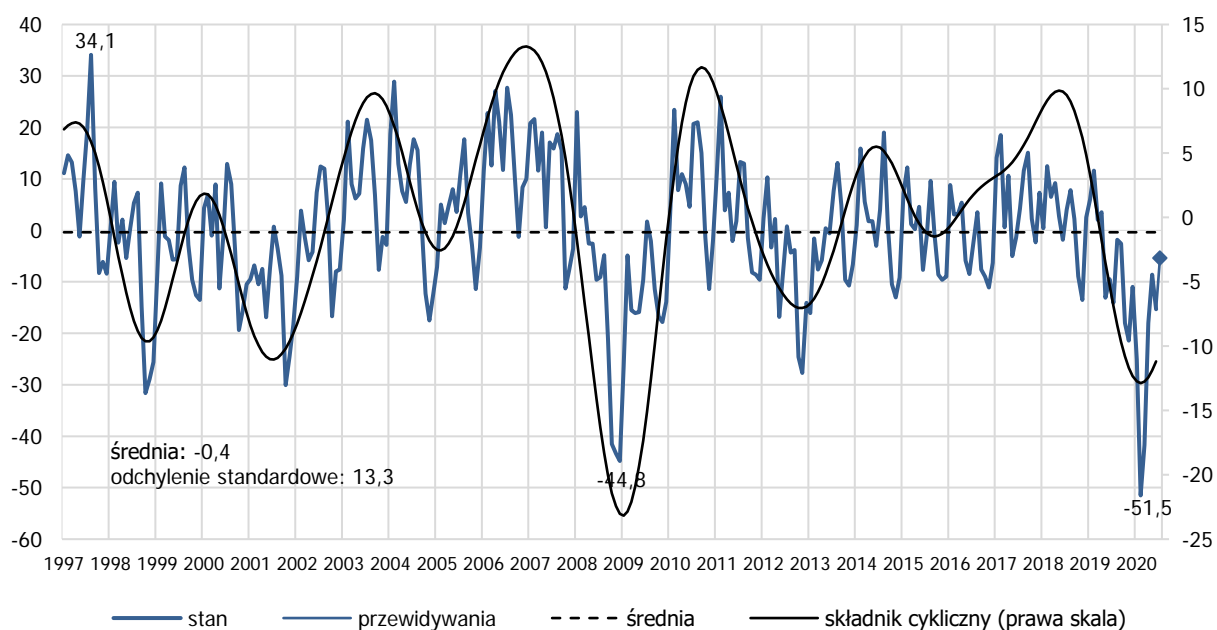
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

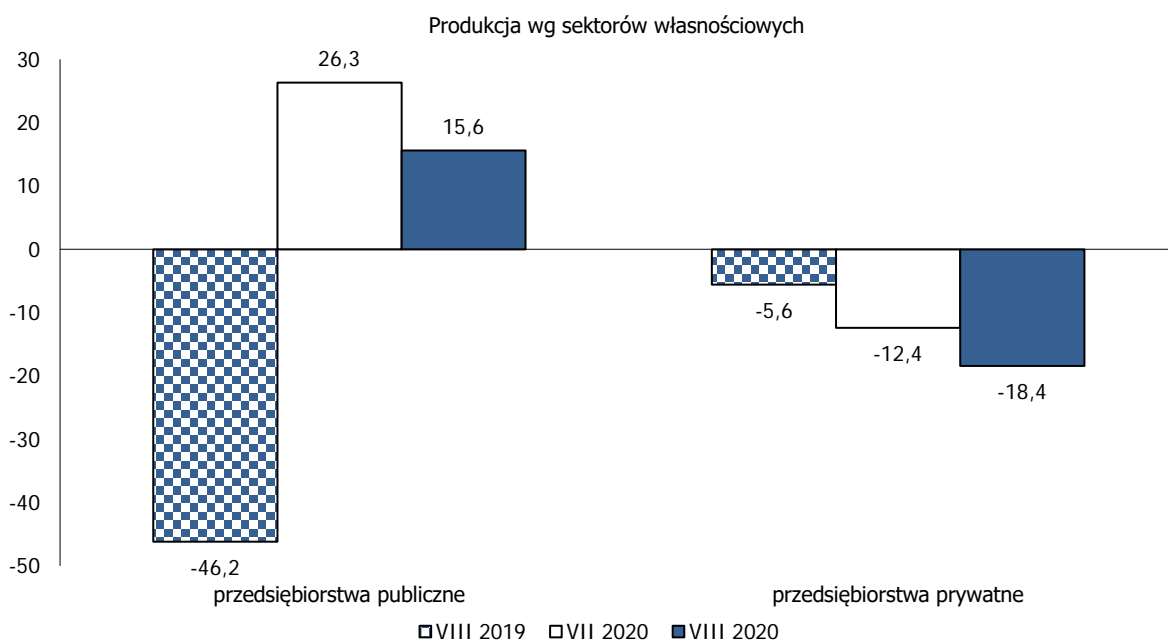
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

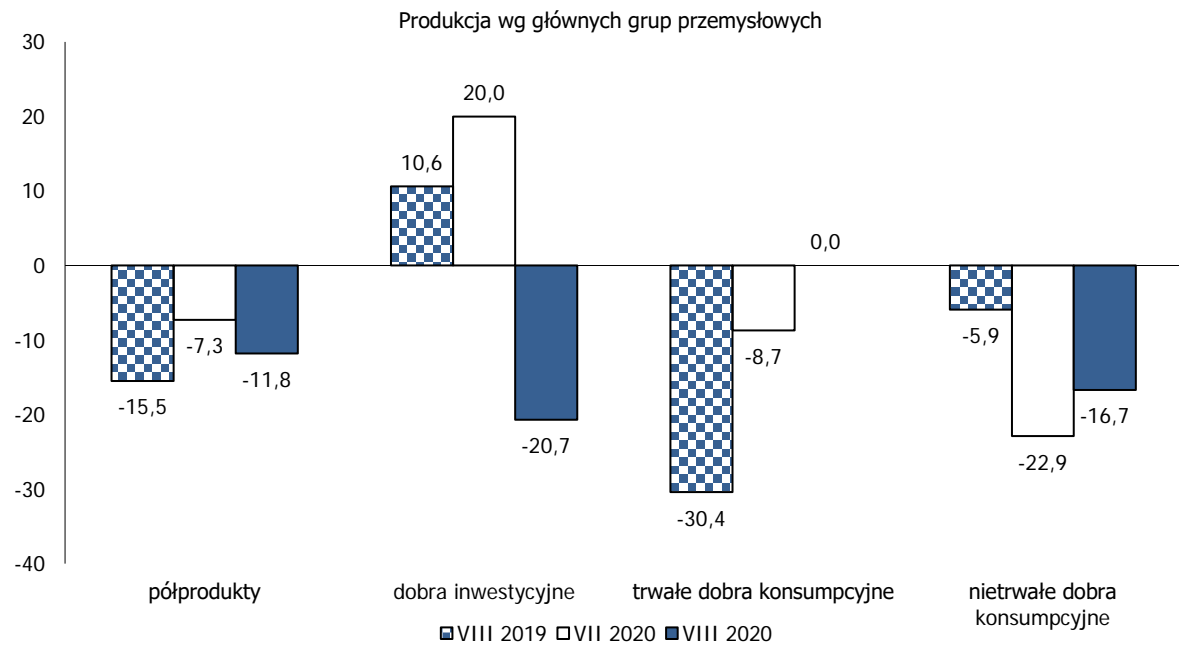
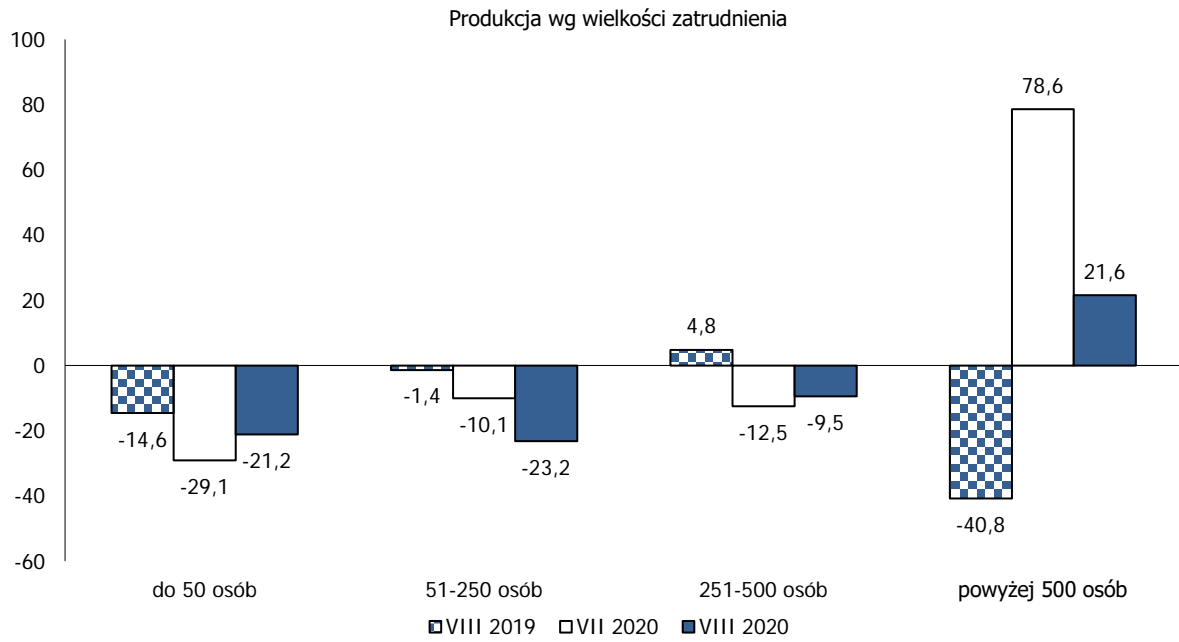
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

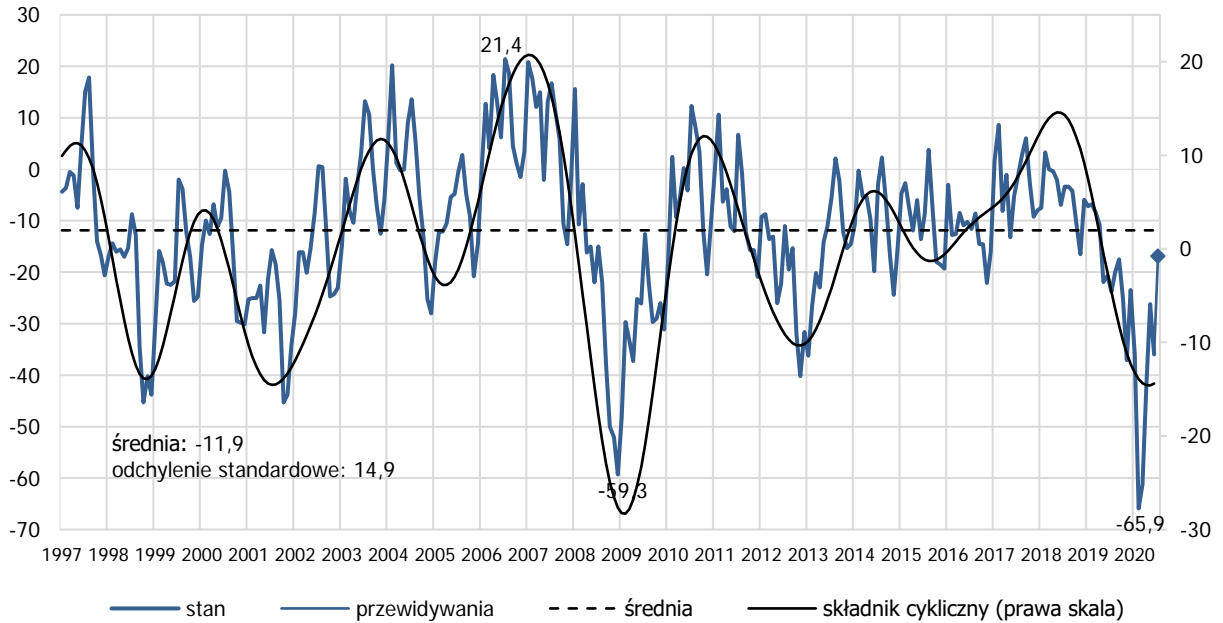

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
wzrost	20,1	14,1	23,2	28,4	20,4	24,5
brak zmiany	50,4	30,1	35,7	34,6	44,0	45,6
spadek	29,6	55,8	41,2	37,0	35,7	29,9
saldo (1.-3.)	-9,5	-41,7	-18,0	-8,6	-15,3	-5,4

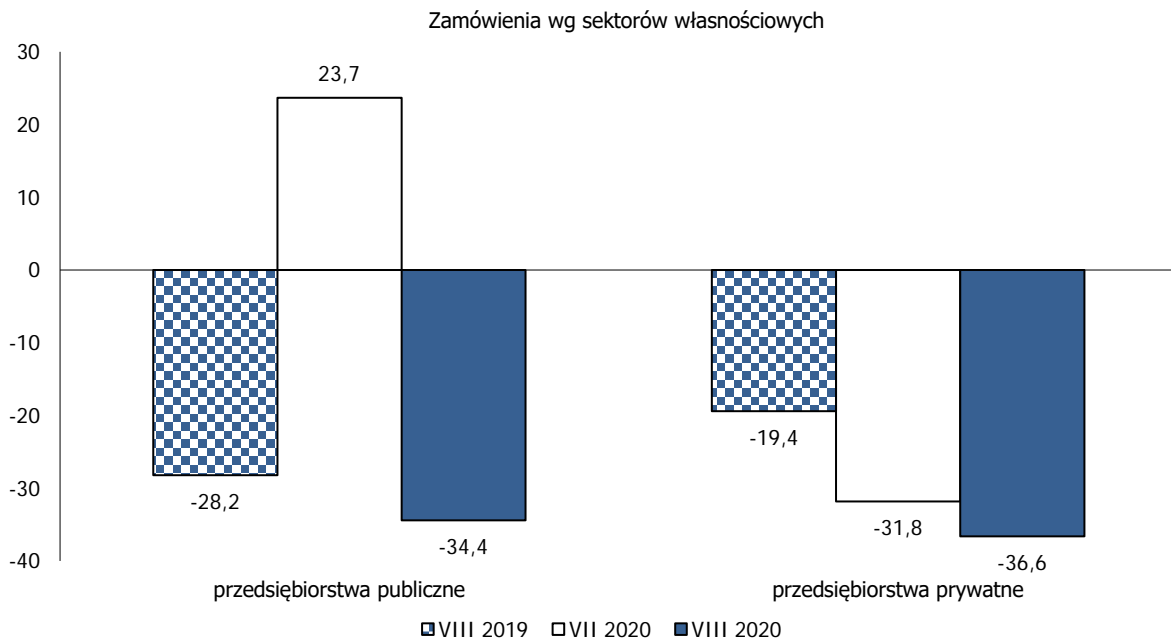

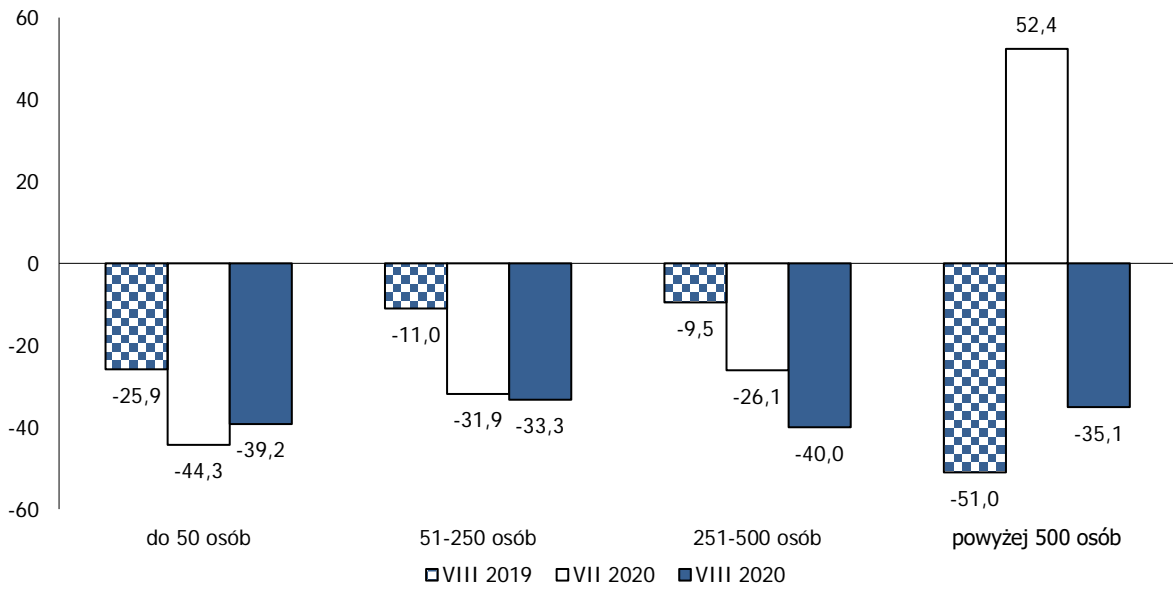
2. Zamówienia ogółem

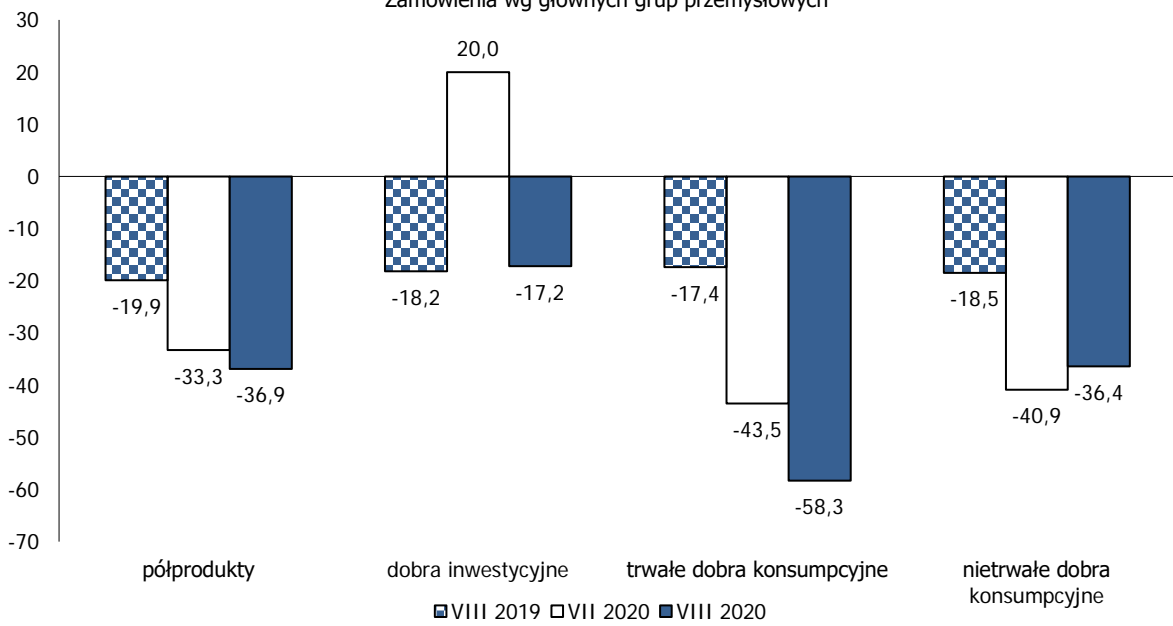
	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
wzrost	16,7	5,6	13,7	22,0	14,6	22,1
brak zmiany	46,0	27,6	30,3	29,7	34,7	39,0
spadek	37,4	66,9	56,0	48,3	50,7	39,0
saldo (1.-3.)	-20,7	-61,3	-42,3	-26,2	-36,0	-16,9

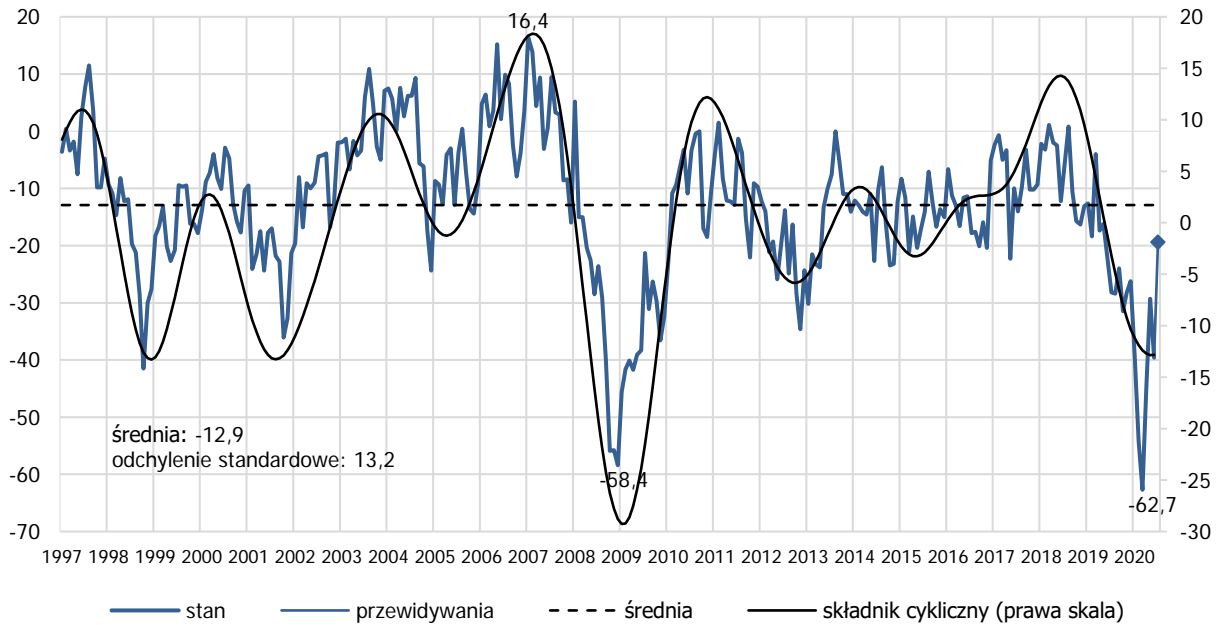
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

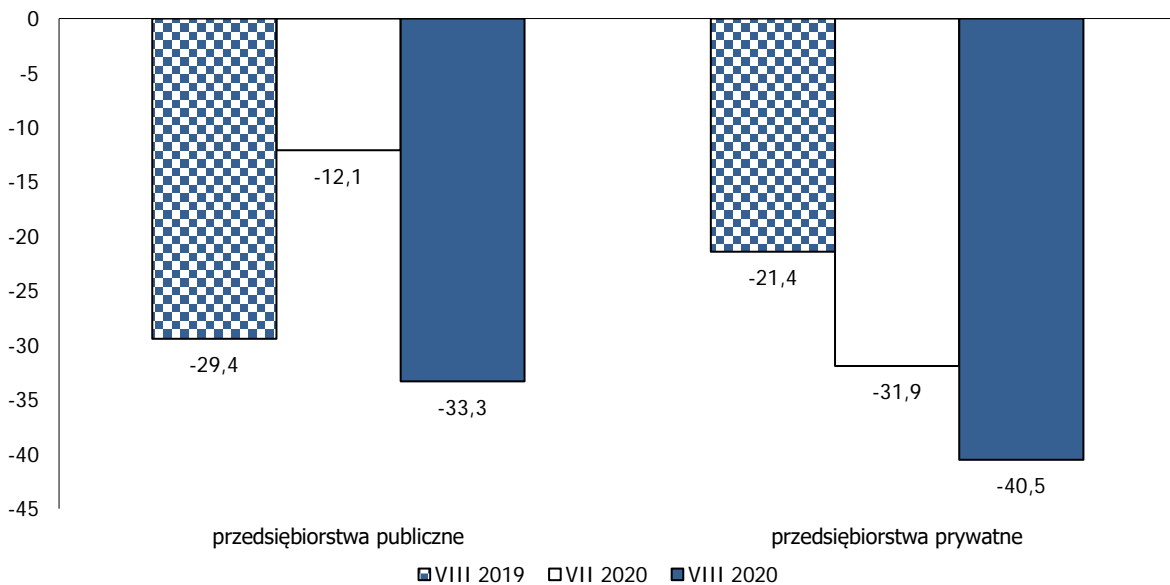

3. Zamówienia eksportowe

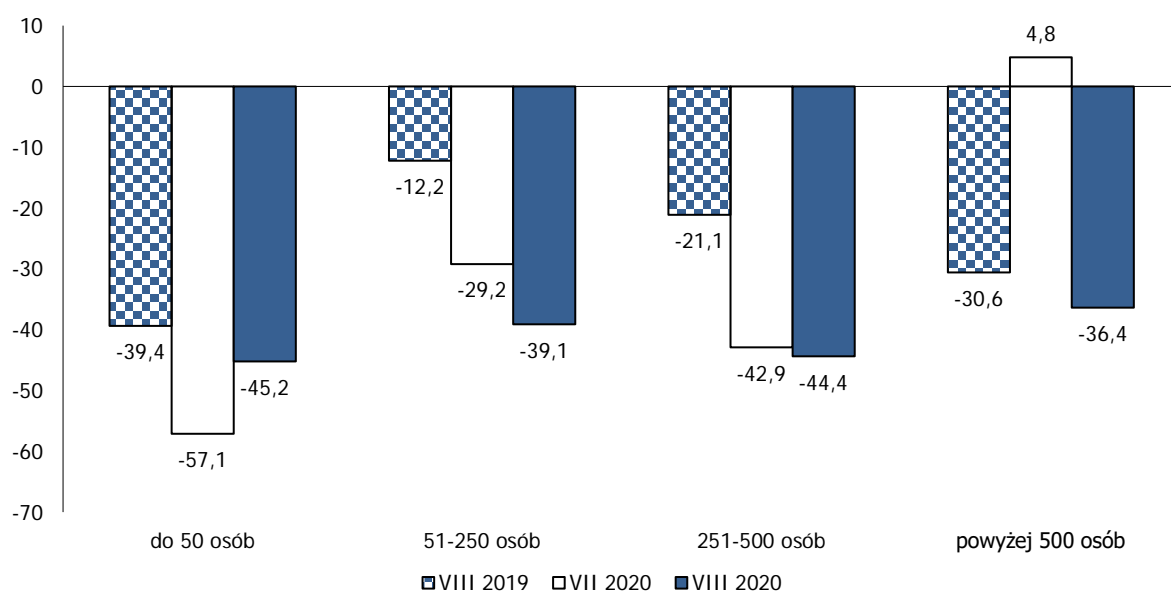

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
wzrost	11,8	5,9	10,1	21,1	9,3	21,1
brak zmiany	53,9	25,5	34,8	28,5	41,9	38,3
spadek	34,3	68,6	55,1	50,4	48,9	40,5
nie dotyczy	50,8	58,2	58,0	48,0	56,8	55,5
saldo (1.-3.)	-22,4	-62,7	-44,9	-29,3	-39,6	-19,4

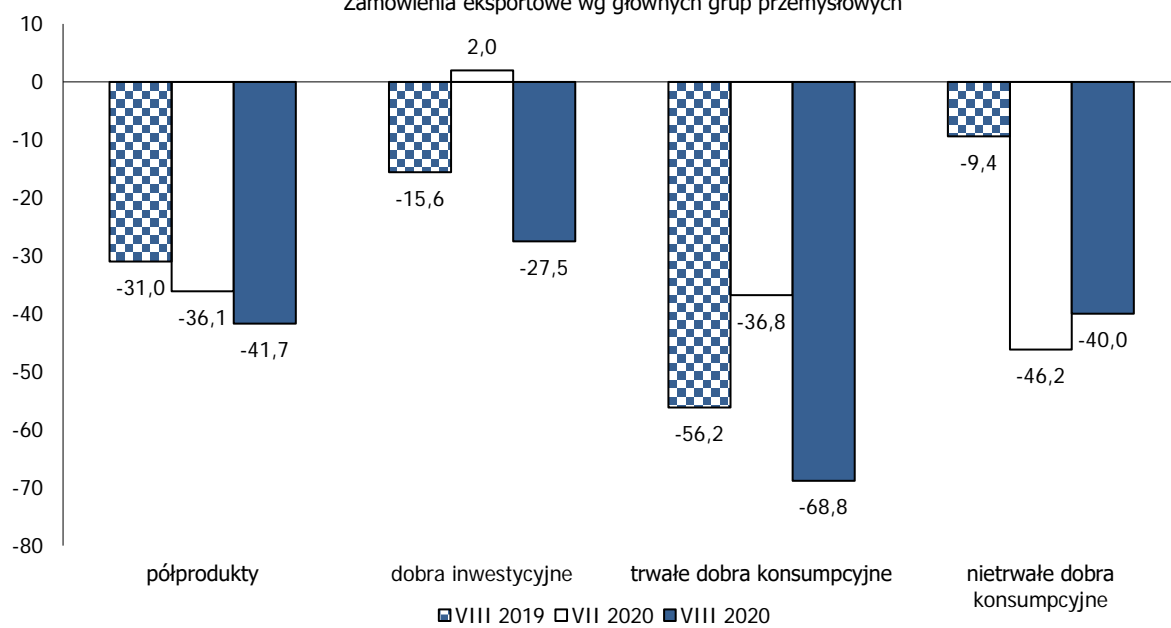
Zamówienia eksportowe wg sektorów własnościowych

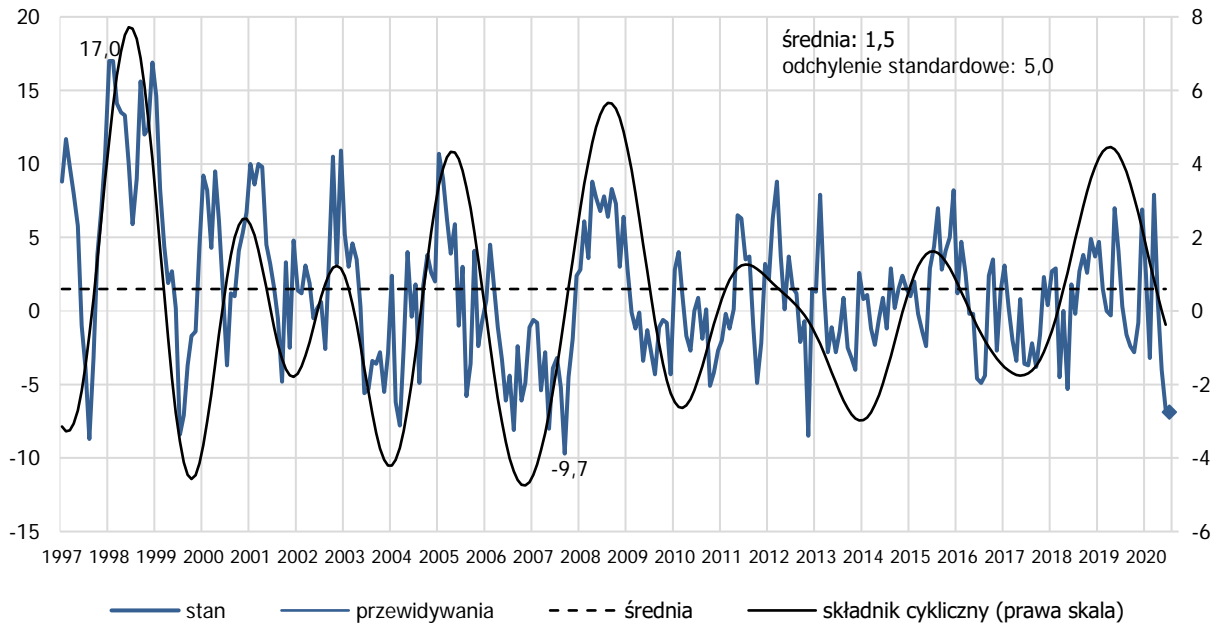
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

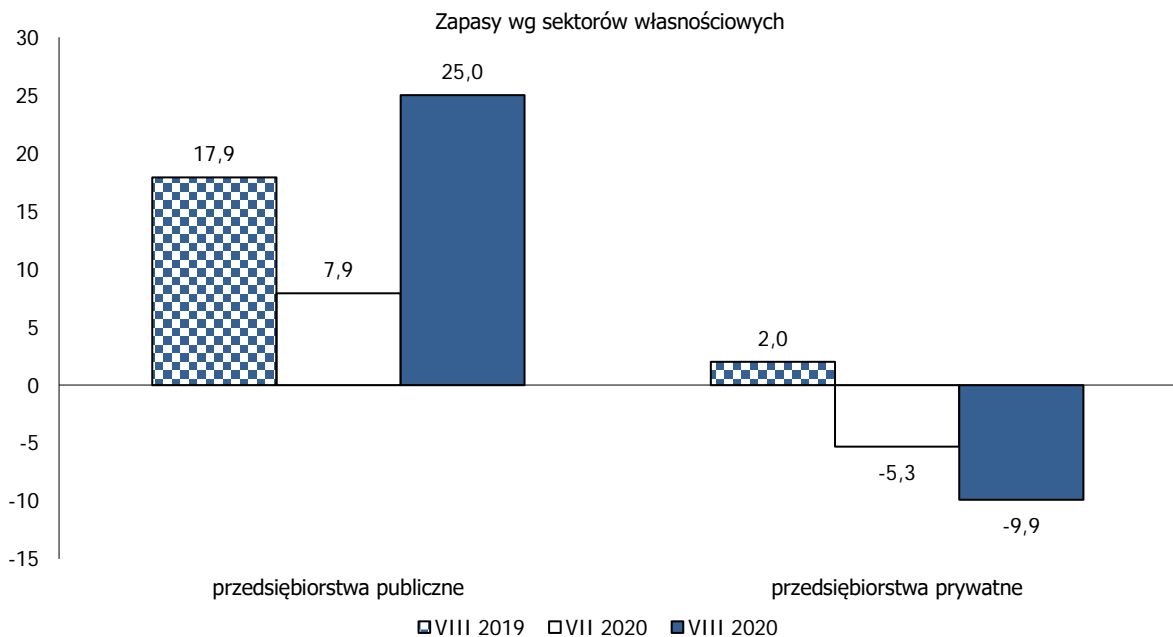
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

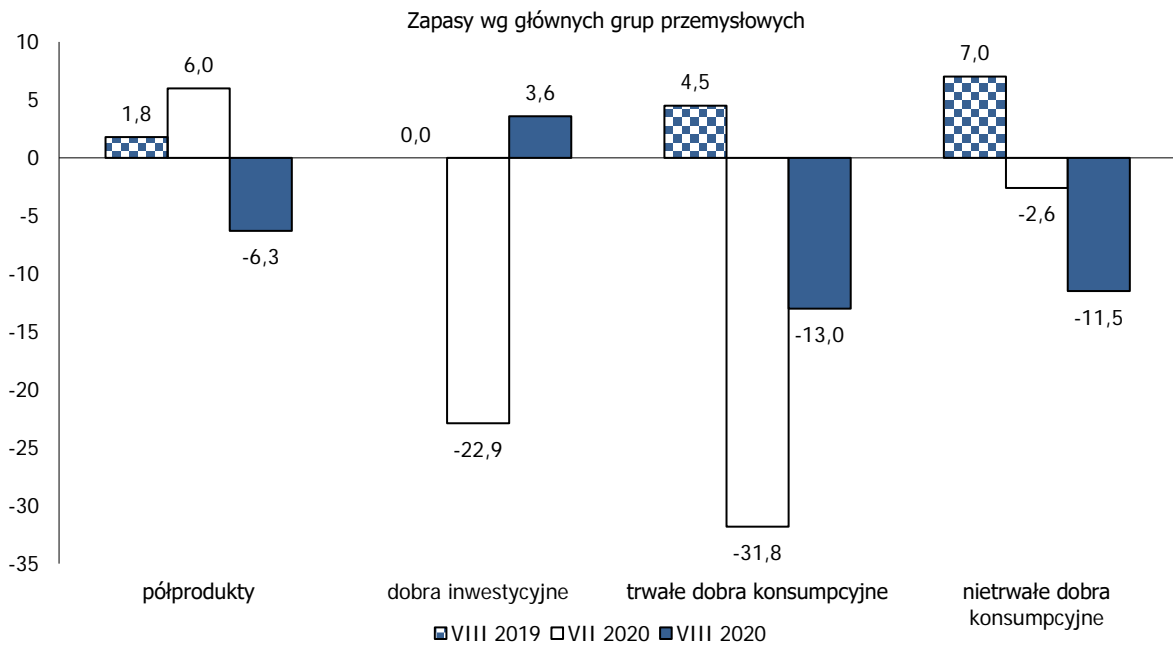
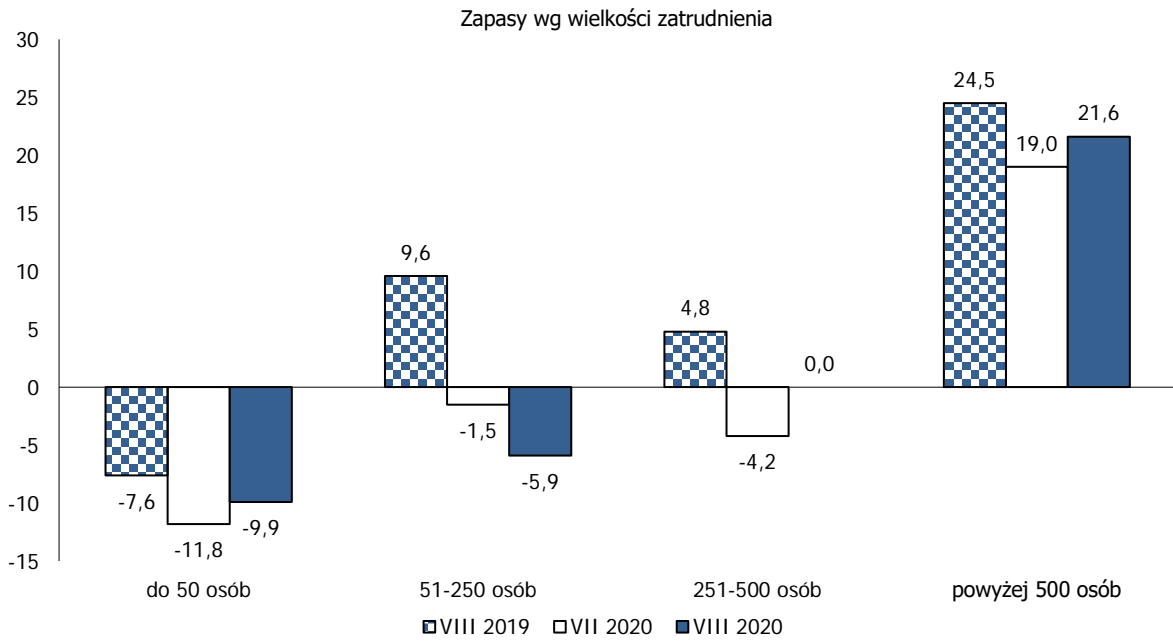

4. Zapasy

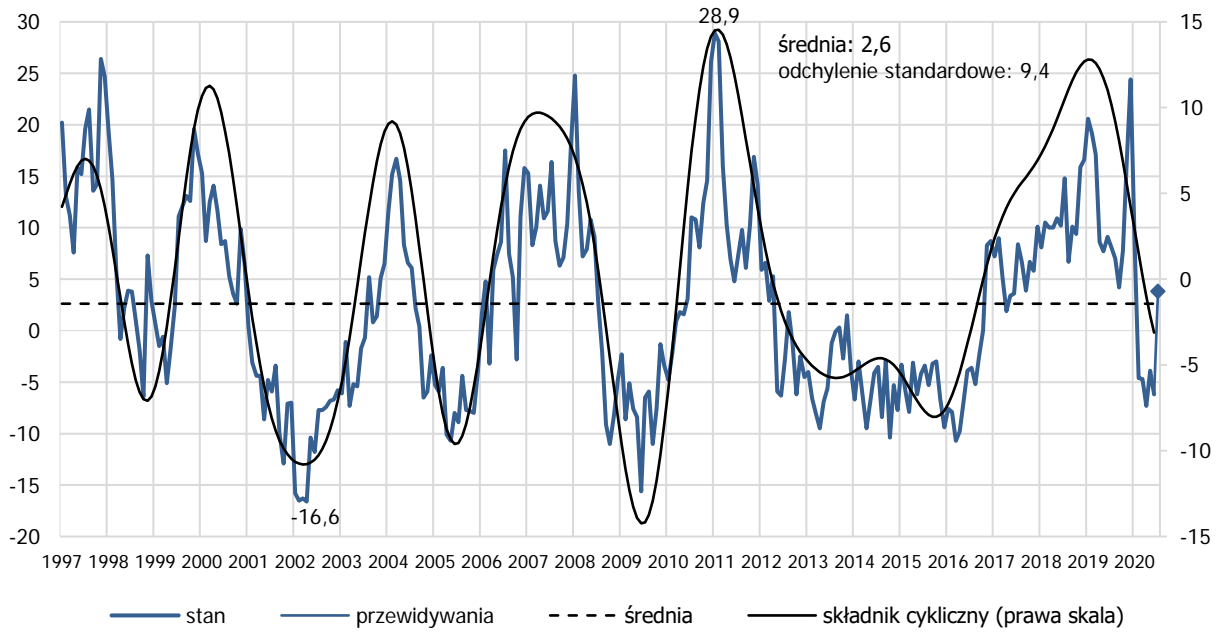

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
wzrost	18,6	28,4	22,4	17,7	16,1	13,1
brak zmiany	66,8	51,1	55,7	60,7	61,1	66,9
spadek	14,5	20,5	21,9	21,6	22,8	20,0
saldo (1.-3.)	4,1	7,9	0,6	-4,0	-6,7	-6,9

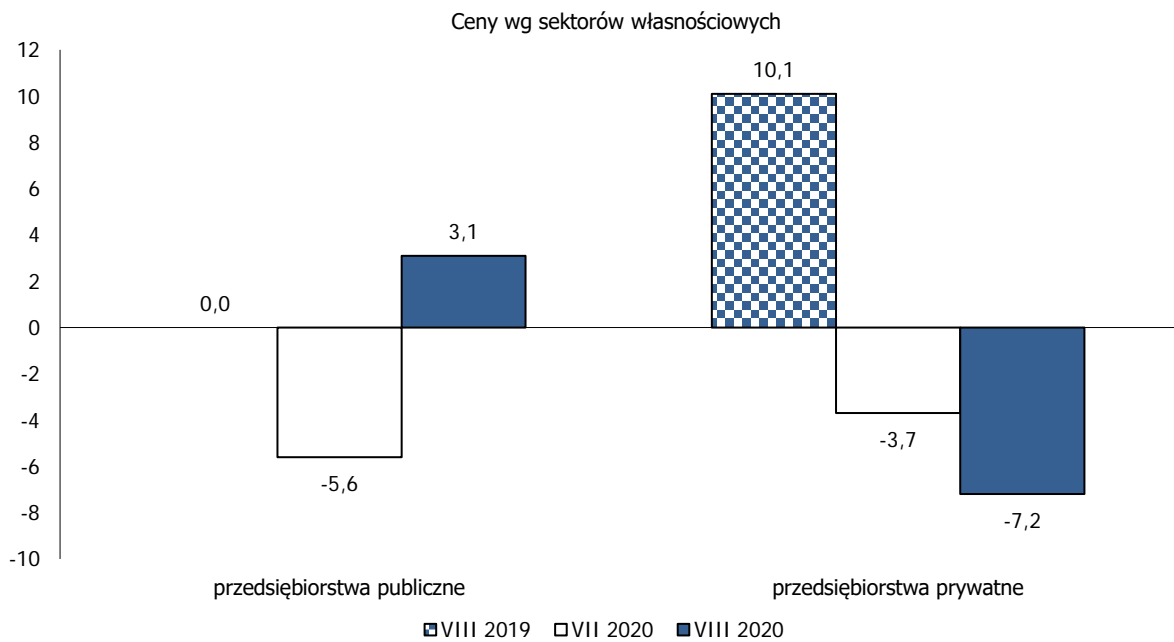

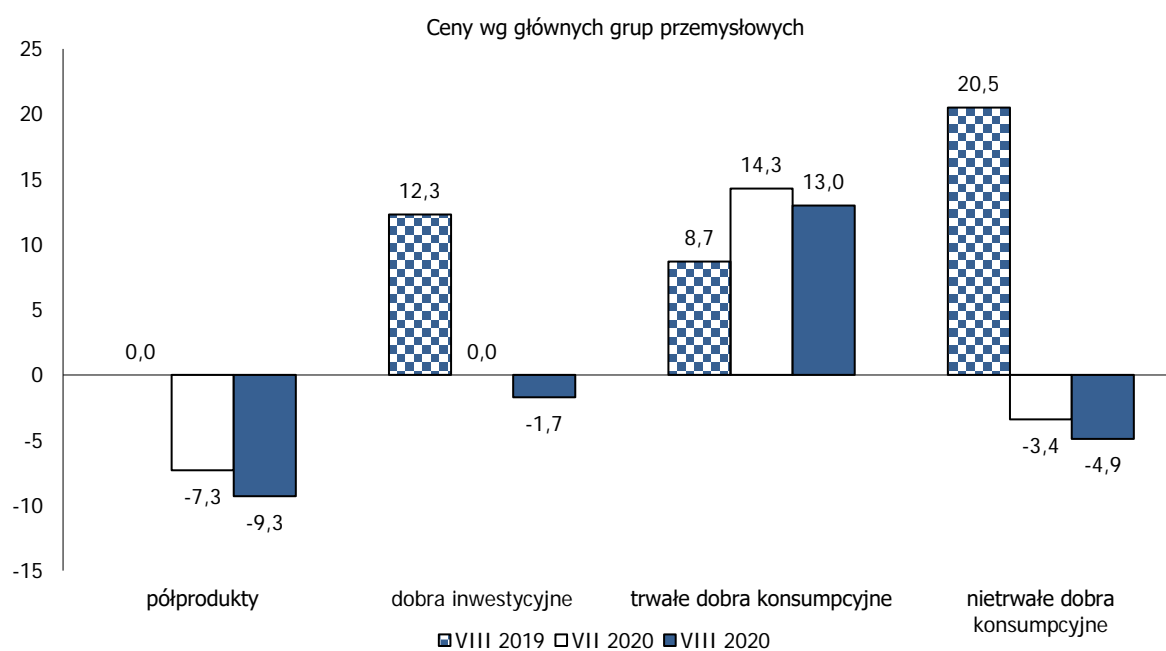
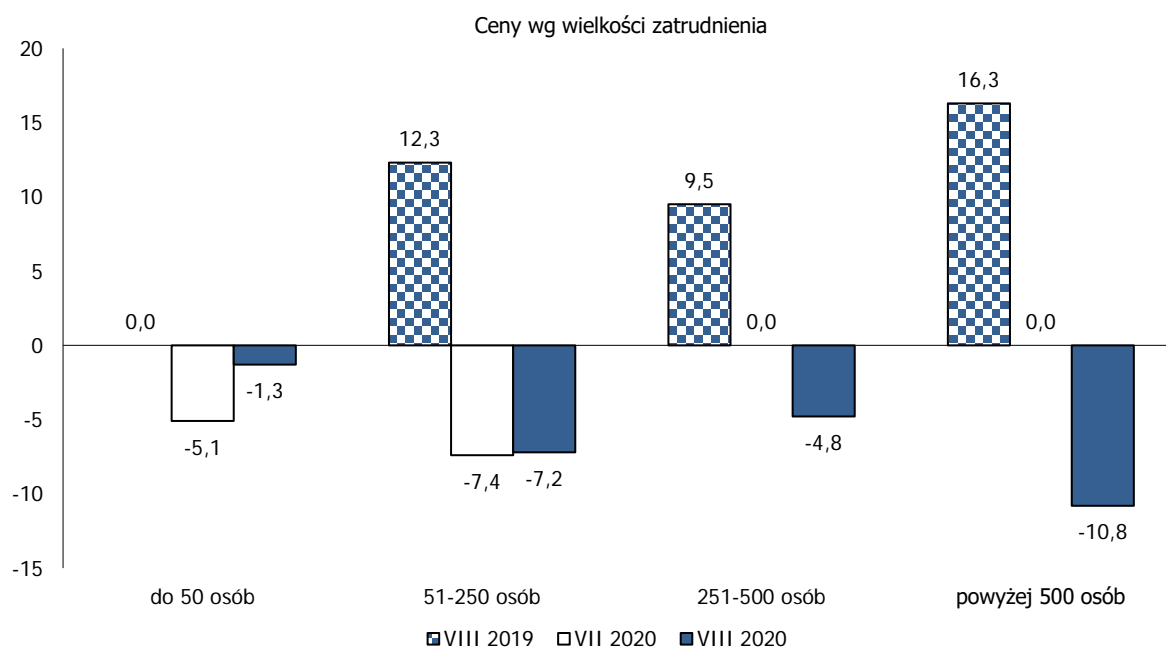

5. Ceny

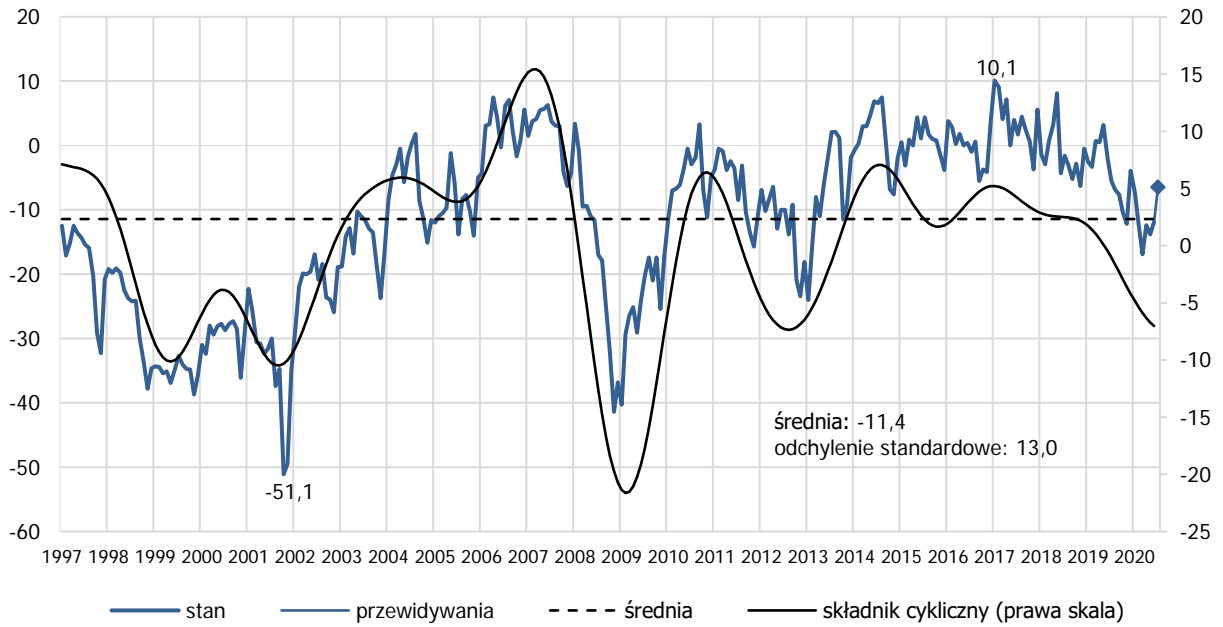

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
wzrost	15,2	9,7	7,8	7,6	6,7	15,9
brak zmiany	78,7	75,9	77,0	80,9	80,3	72,0
spadek	6,1	14,4	15,1	11,5	12,9	12,1
saldo (1.-3.)	9,1	-4,7	-7,3	-3,9	-6,2	3,8

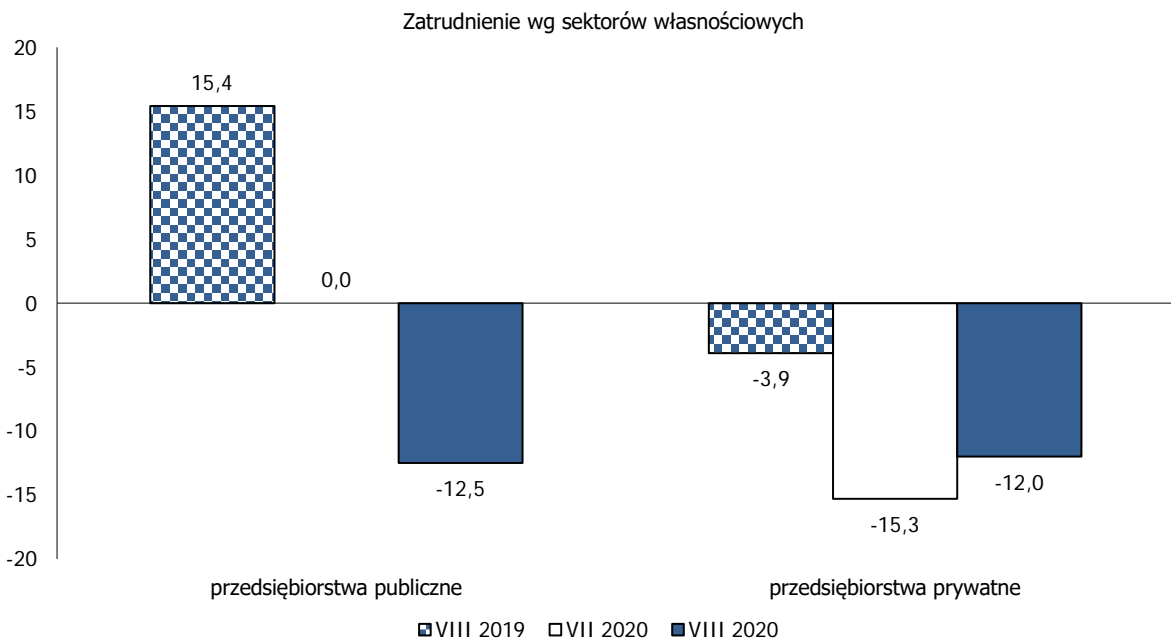

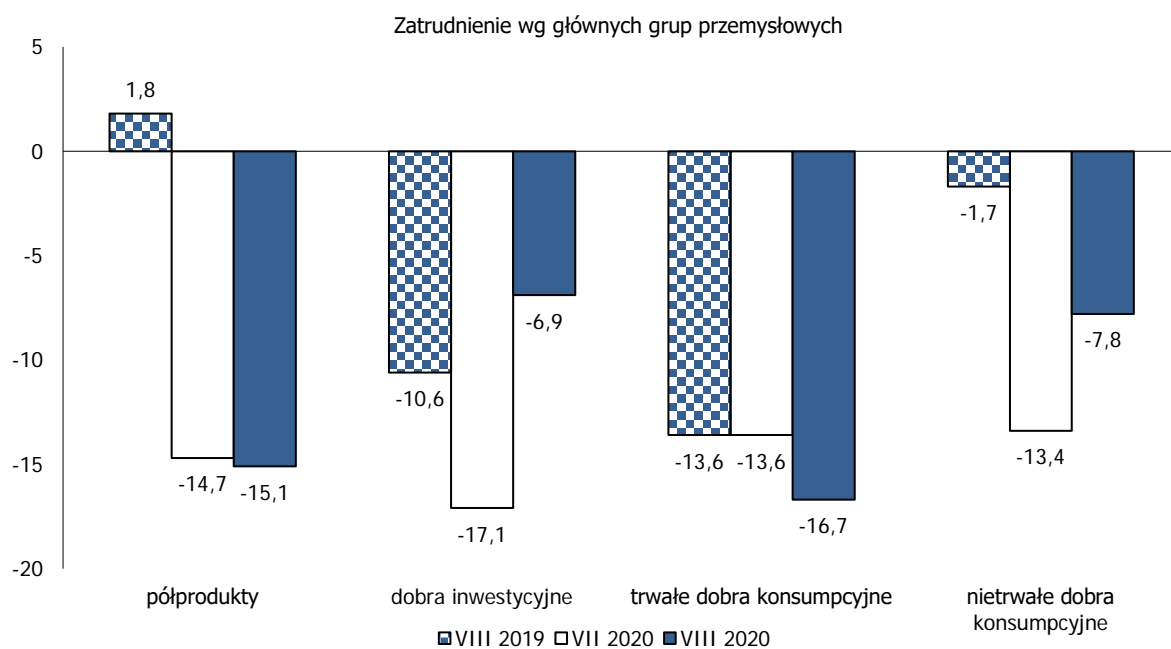
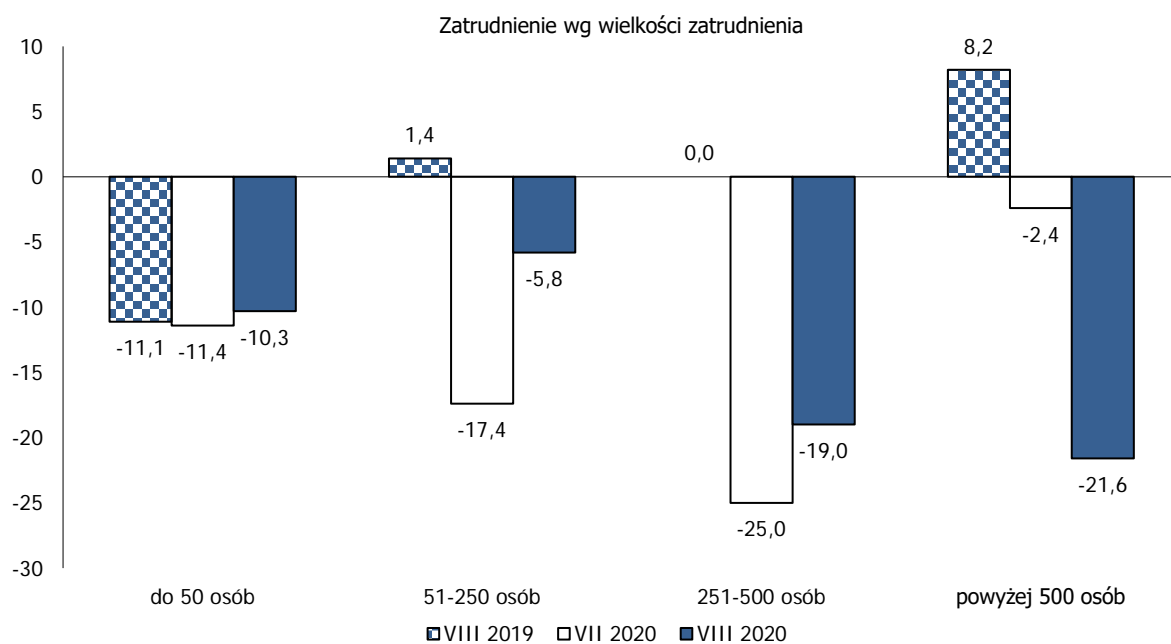

6. Zatrudnienie

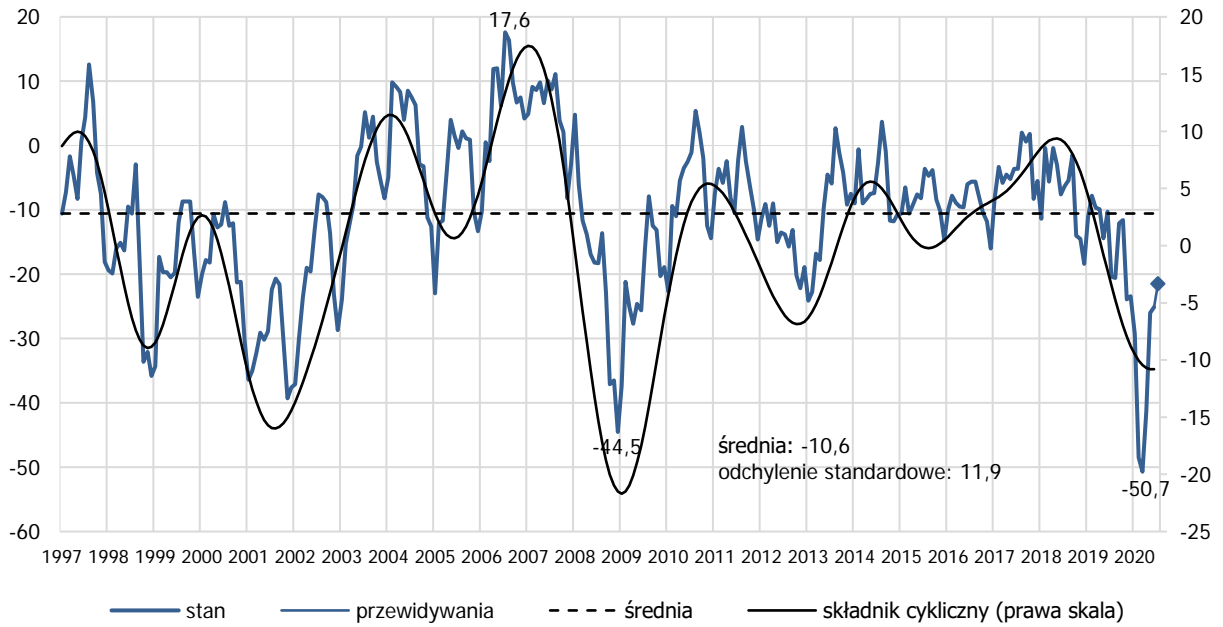

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
wzrost	11,3	2,5	6,6	6,0	5,1	10,8
brak zmiany	75,3	78,1	74,3	74,2	77,8	71,8
spadek	13,4	19,4	19,1	19,8	17,0	17,3
saldo (1.-3.)	-2,0	-16,9	-12,4	-13,8	-11,9	-6,5

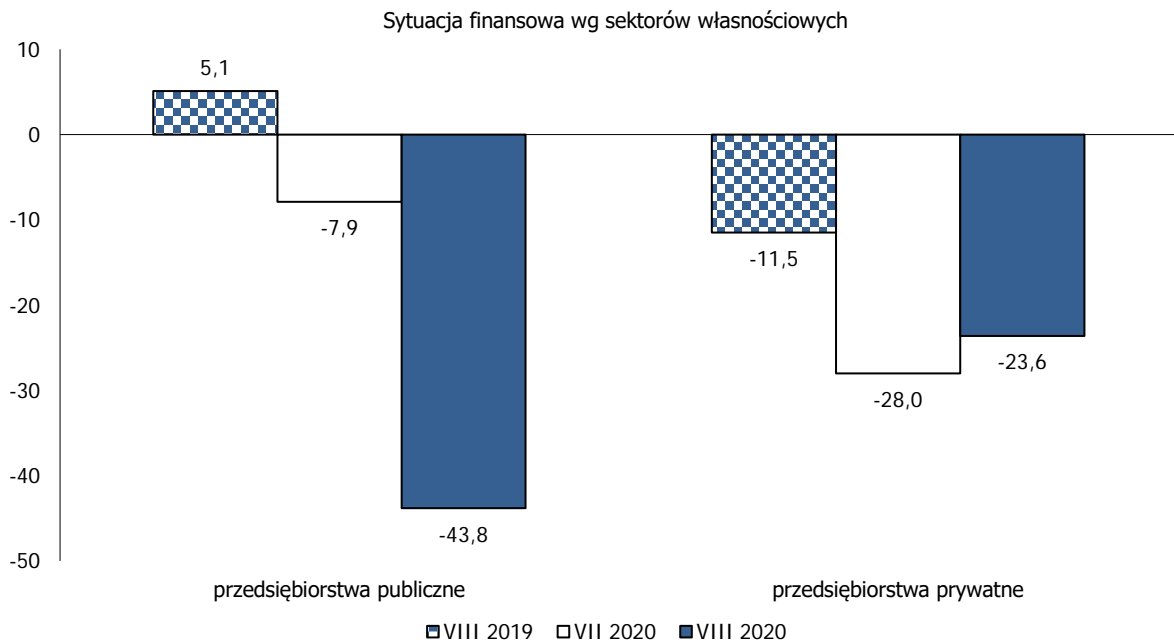

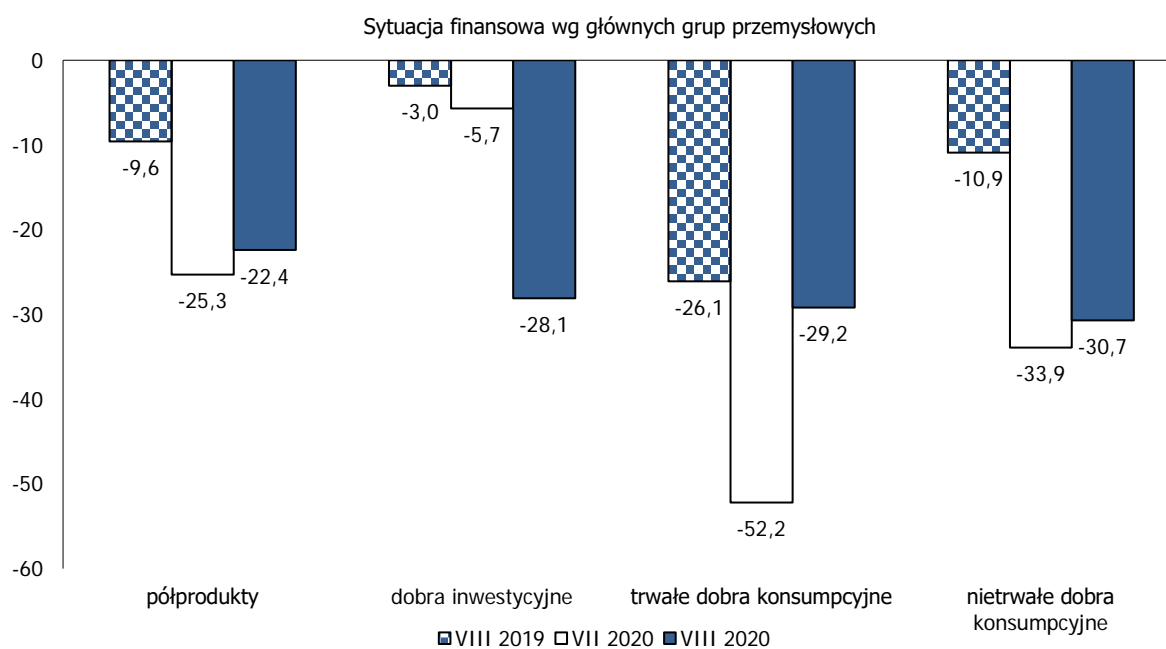
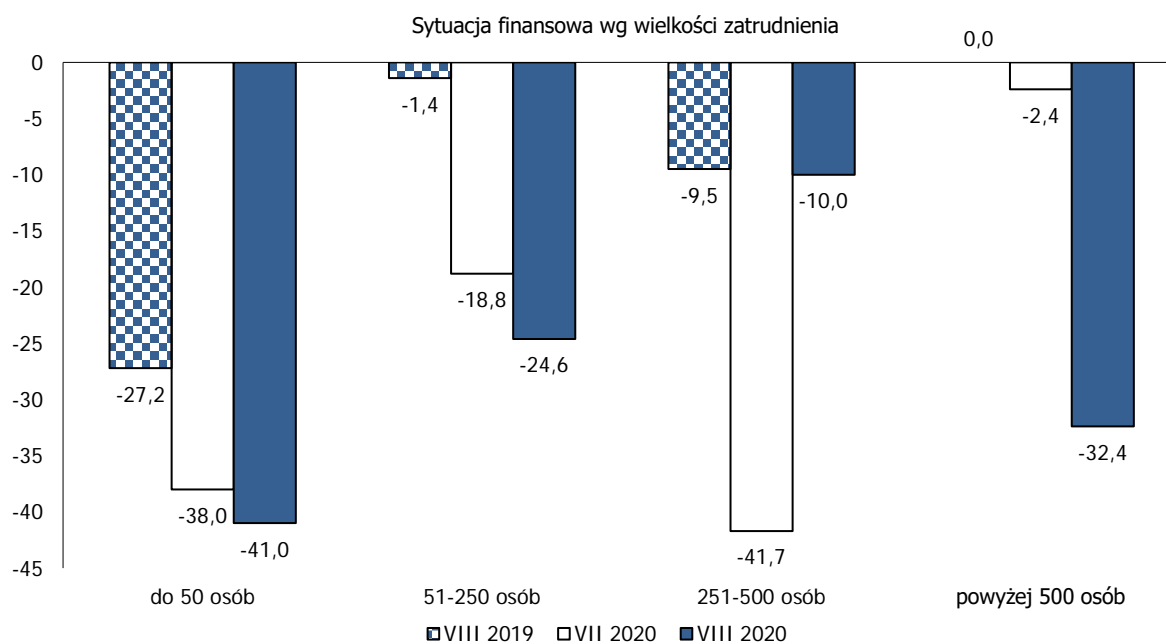

7. Sytuacja finansowa

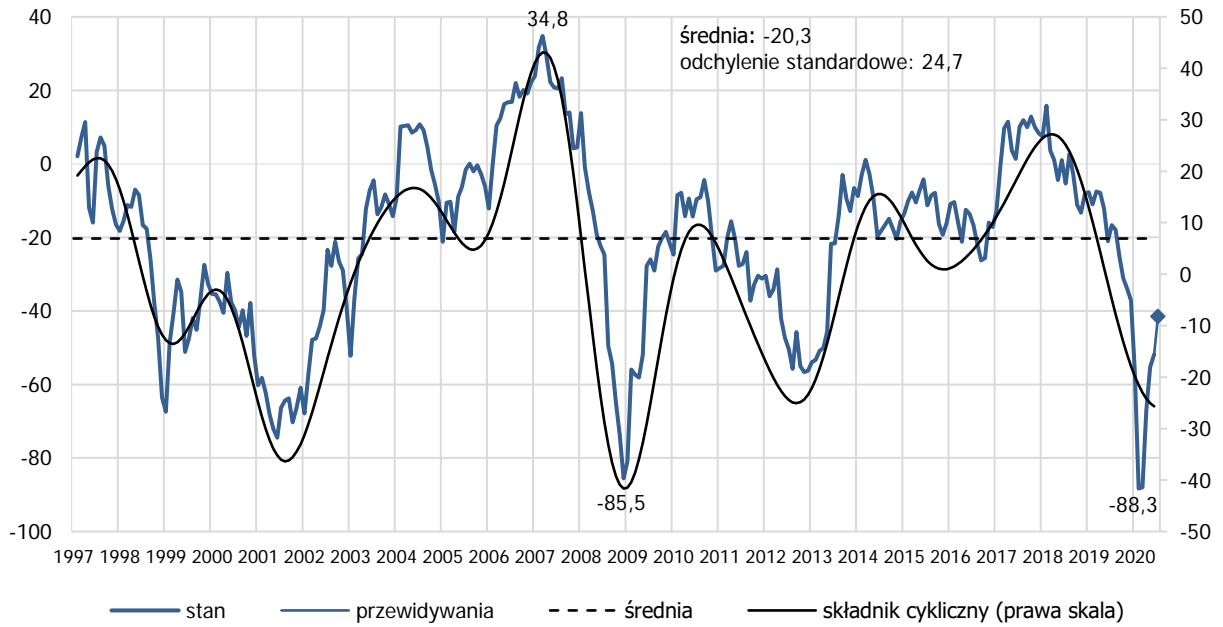

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
poprawa	14,3	3,9	7,8	14,1	10,9	12,7
brak zmiany	61,1	41,5	43,1	45,8	53,1	53,2
pogorszenie	24,6	54,6	49,1	40,1	36,0	34,2
saldo (1.-3.)	-10,3	-50,7	-41,3	-26,0	-25,1	-21,5

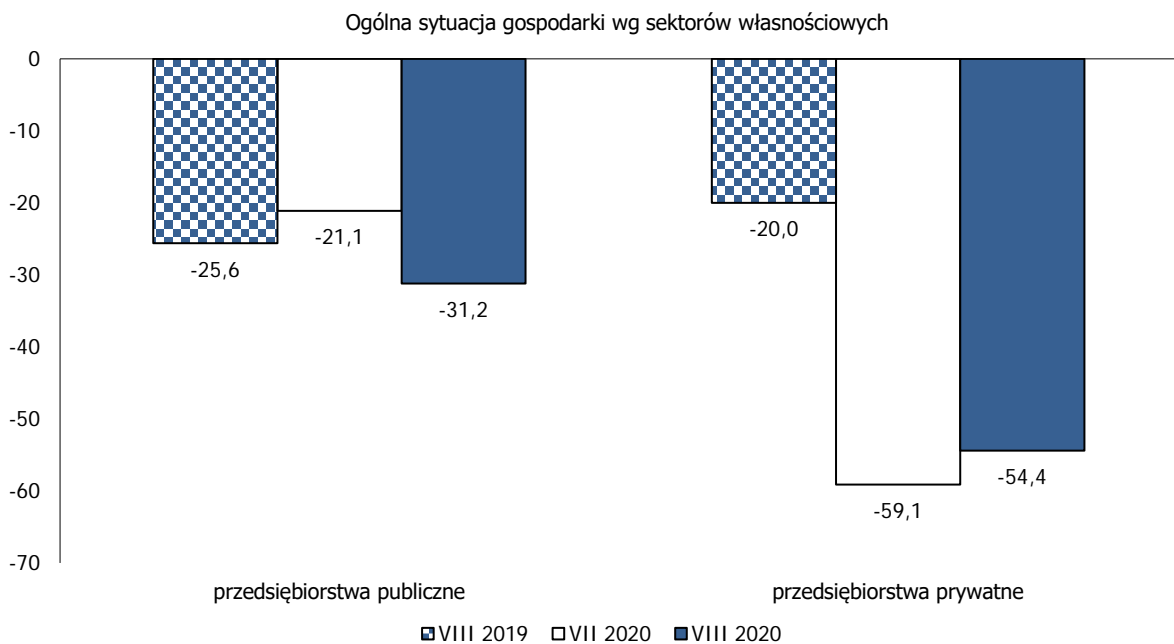

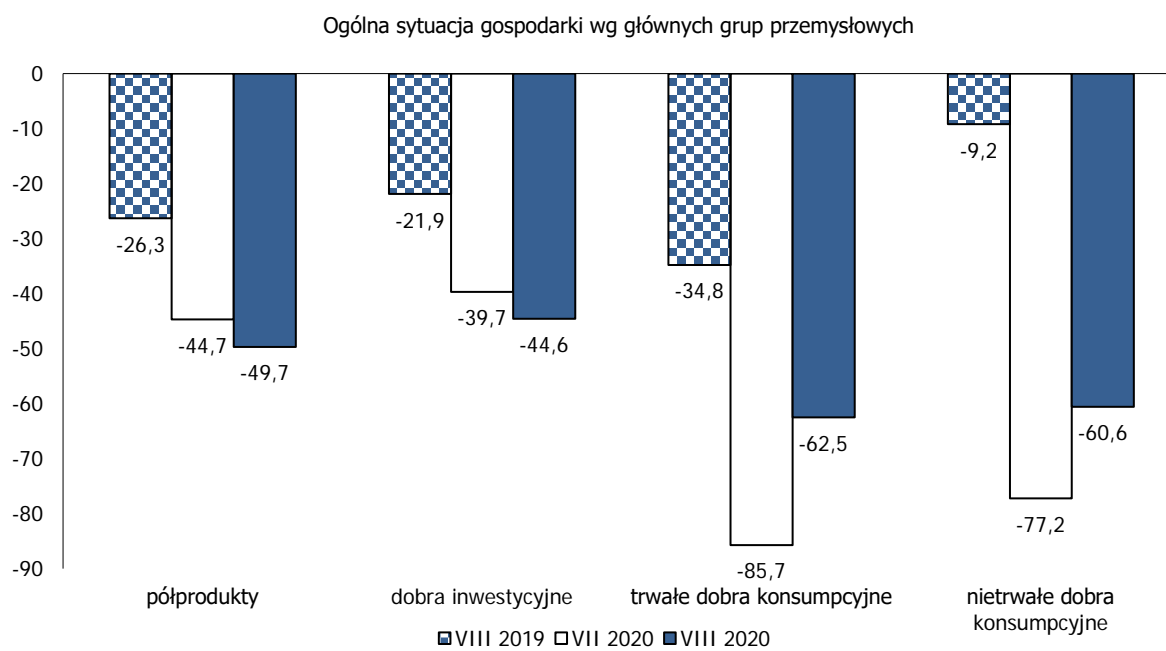
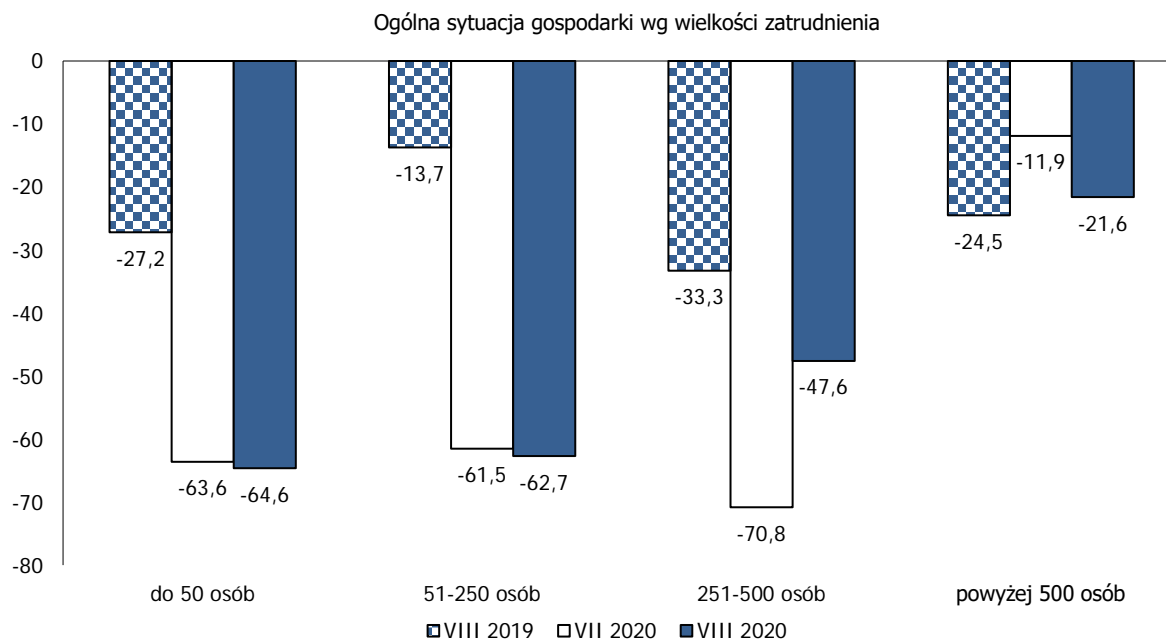

8. Ogólna sytuacja gospodarki

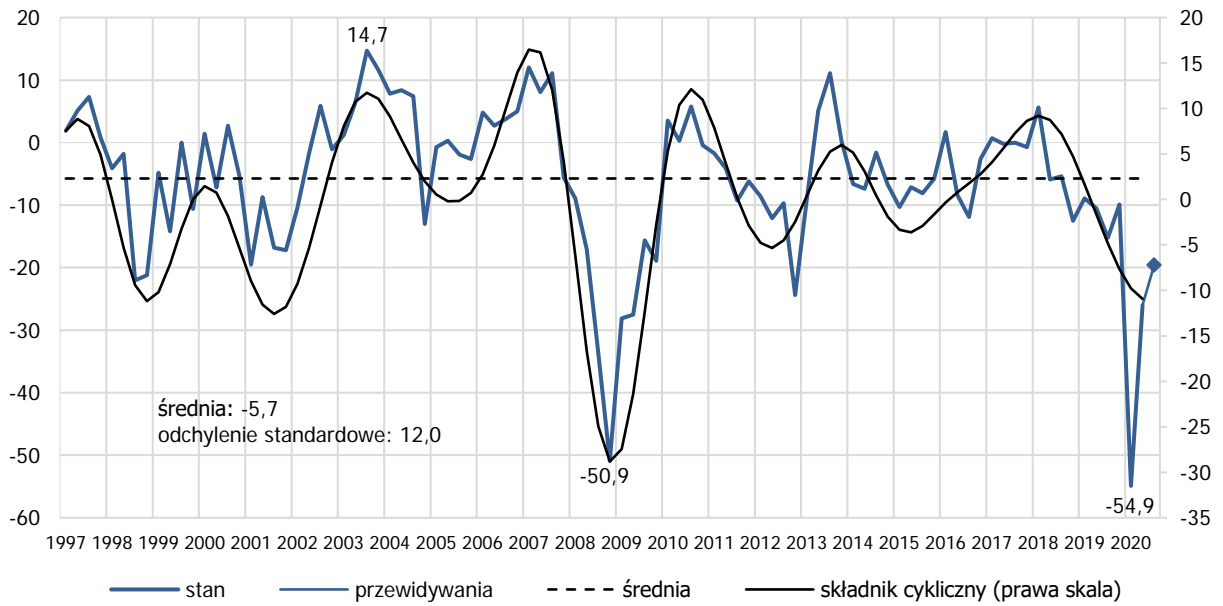

	VIII'19	V'20	VI'20	VII'20	VIII'20	przewidywania
poprawa	11,4	0,8	4,7	6,7	5,4	10,7
brak zmiany	56,3	10,4	23,7	31,5	37,3	37,1
pogorszenie	32,3	88,8	71,6	61,9	57,2	52,2
saldo (1.-3.)	-21,0	-88,0	-67,0	-55,2	-51,8	-41,5

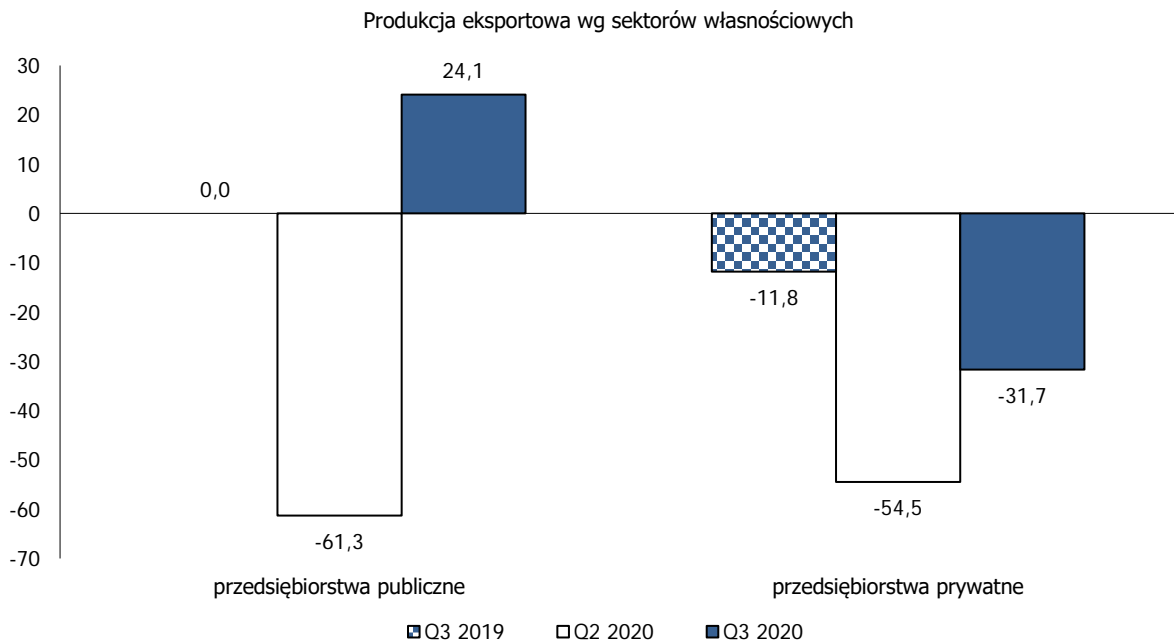

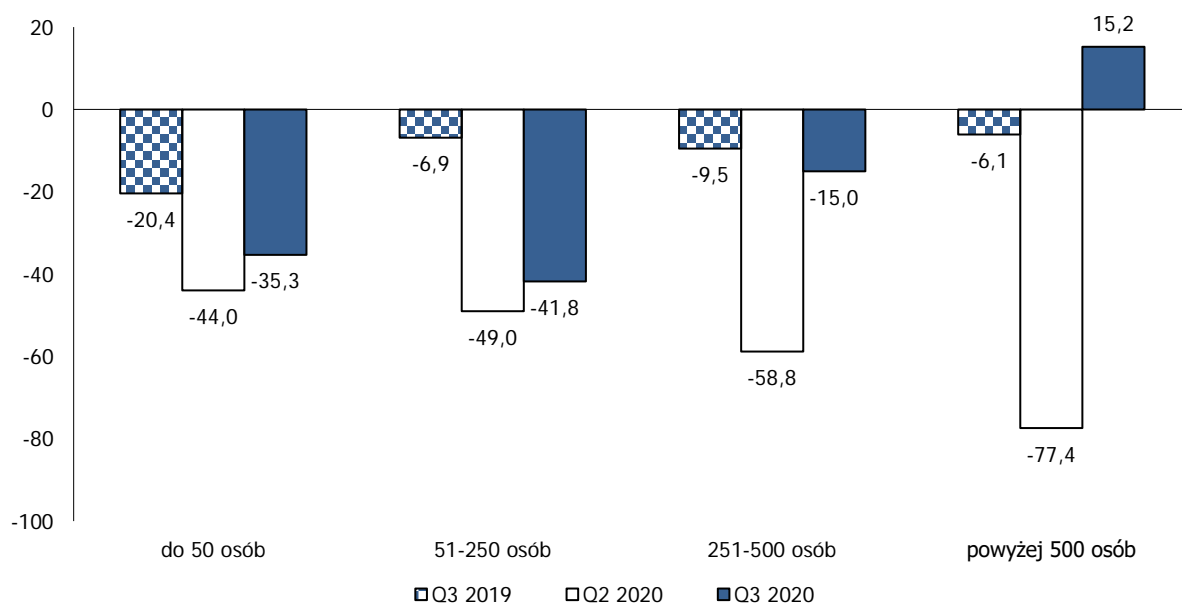
9. Produkcja na eksport

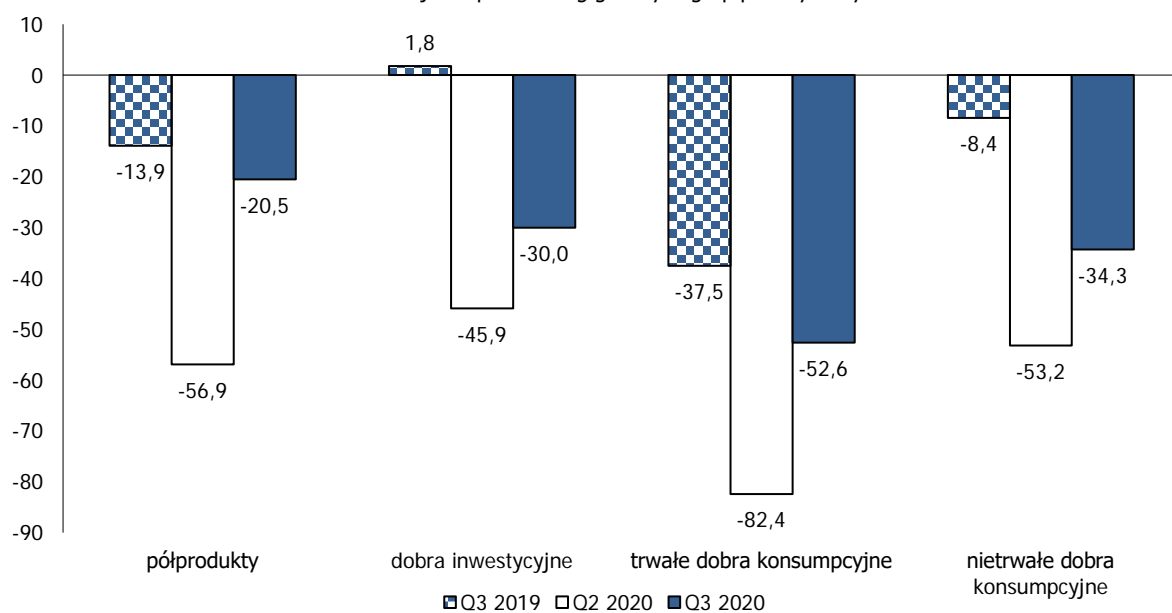
	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
wzrost	12,1	11,8	12,9	3,5	13,2	13,6
brak zmiany	65,4	61,1	64,4	38,1	47,6	53,1
spadek	22,5	27,0	22,8	58,4	39,2	33,2
saldo (1.-3.)	-10,5	-15,2	-9,9	-54,9	-26,0	-19,6

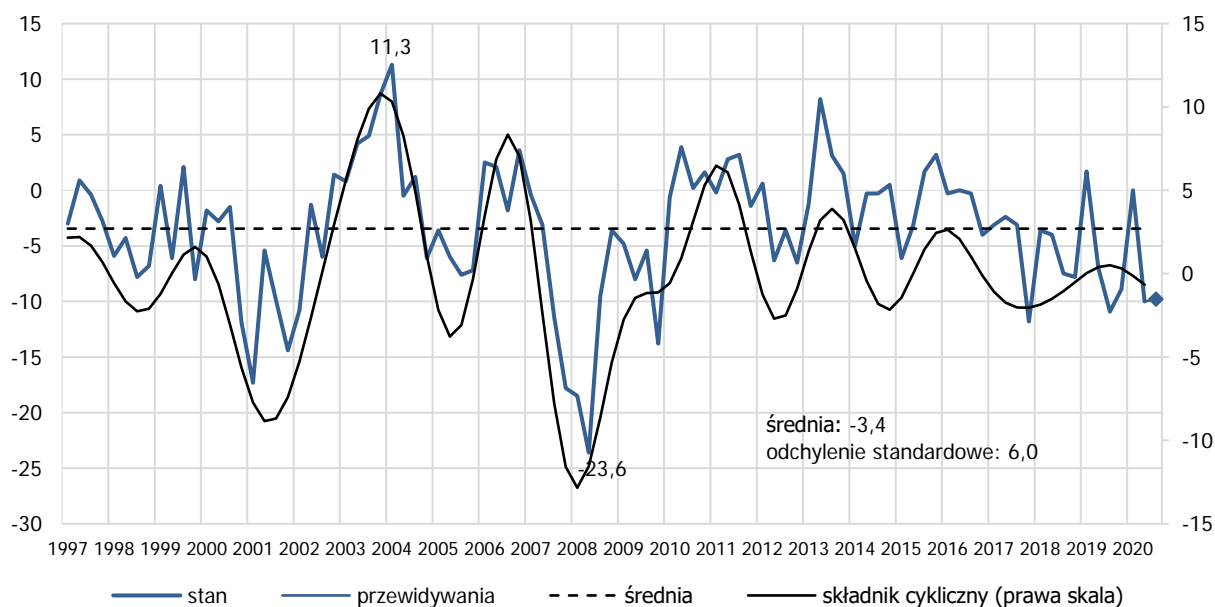
Produkcja eksportowa wg wielkości zatrudnienia

Produkcja eksportowa wg głównych grup przemysłowych

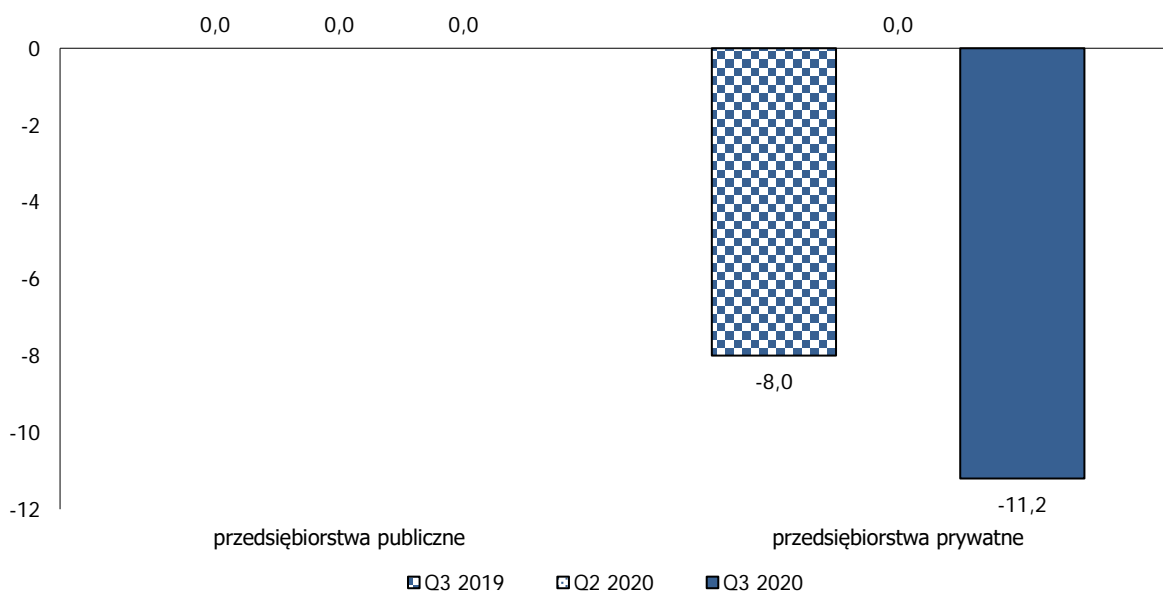

10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

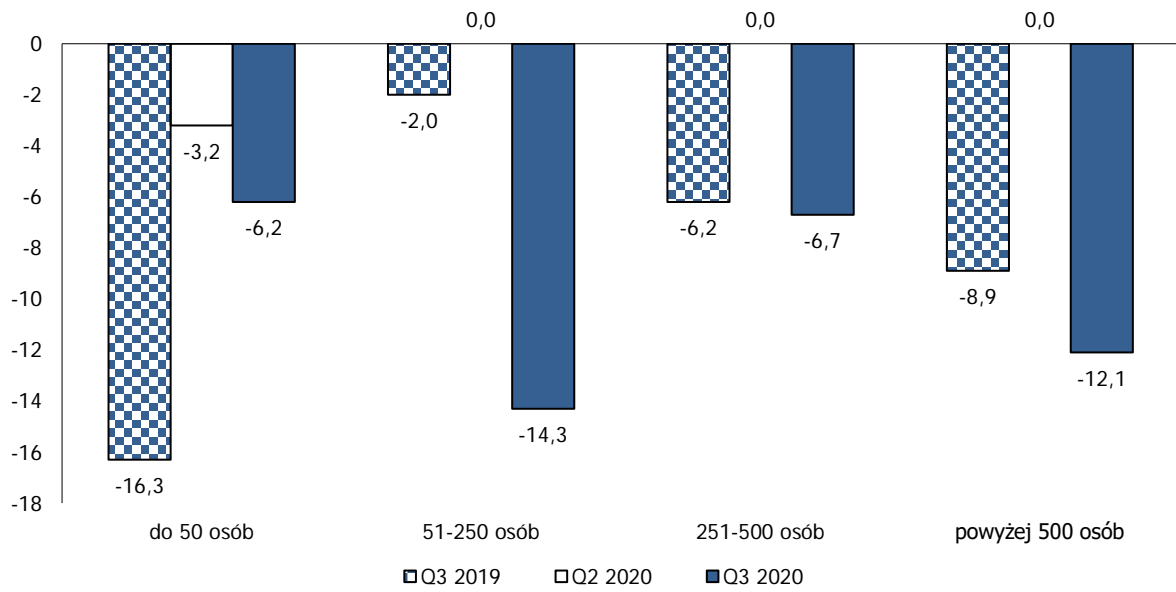

	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
wzrost	7,4	7,1	9,4	11,1	5,9	8,4
brak zmiany	78,2	74,9	72,3	77,8	78,3	73,4
spadek	14,4	18,0	18,3	11,1	15,8	18,2
trudno ocenić	37,7	38,1	42,6	73,5	50,2	55,1
saldo (1.-3.)	-7,0	-10,9	-8,9	0,0	-10,0	-9,8

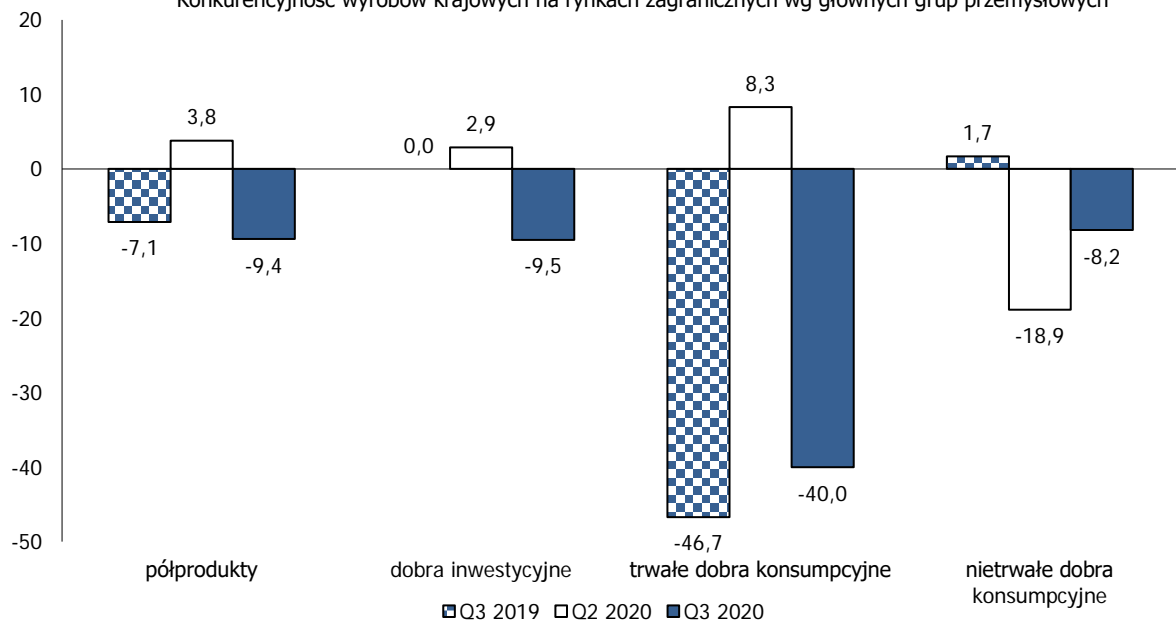
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg sektorów własnościowych

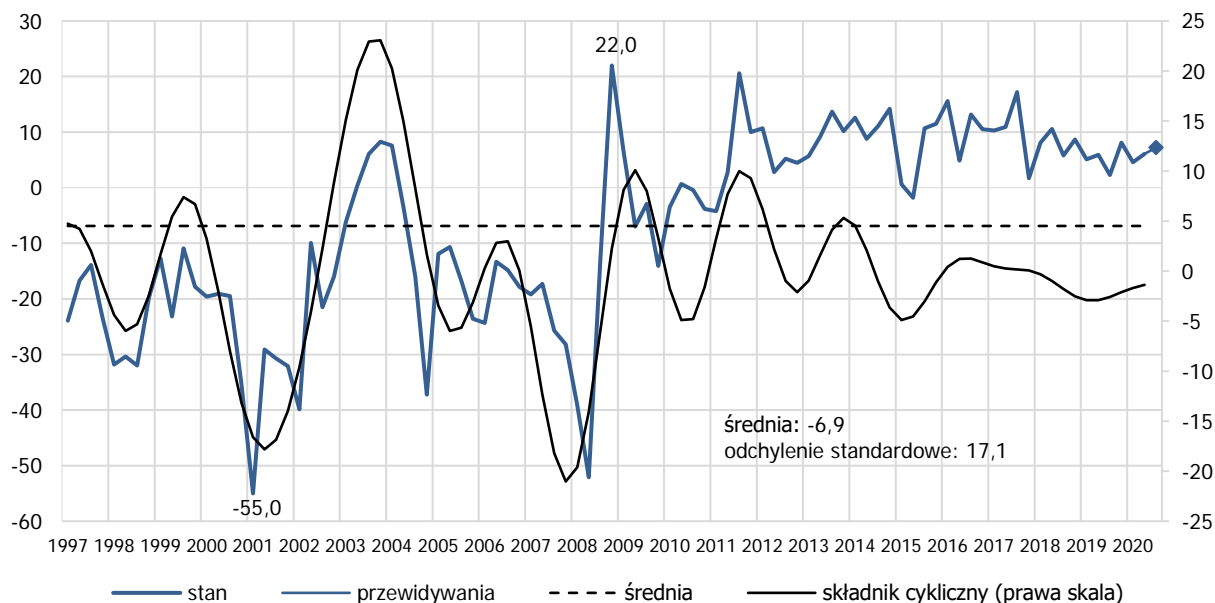
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

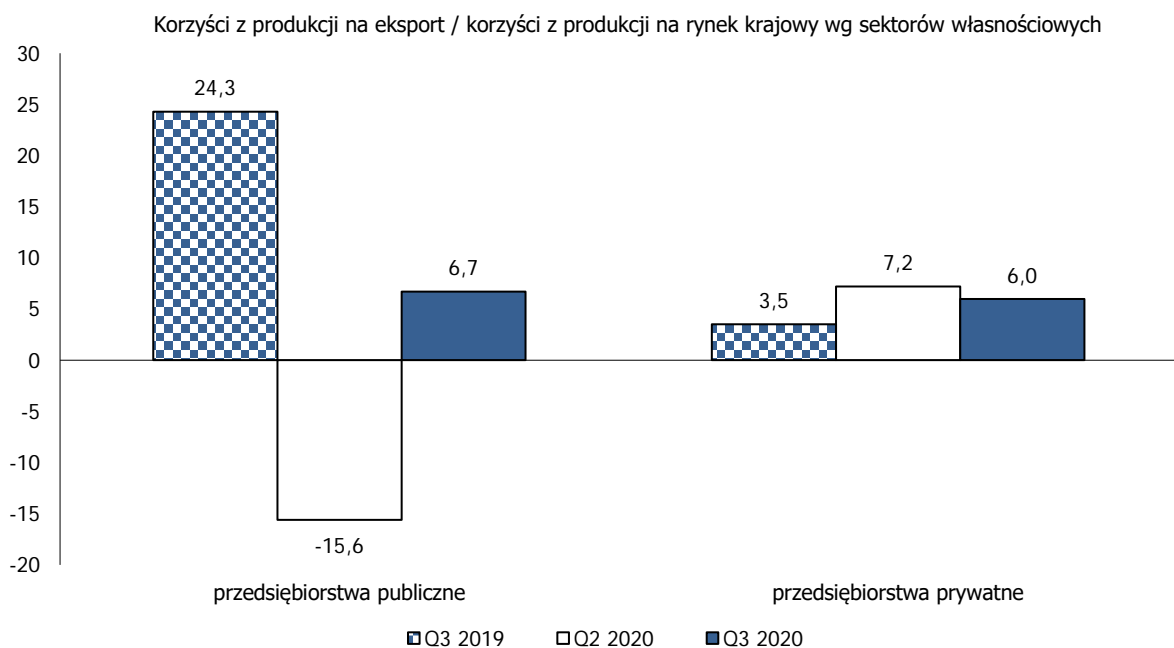
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

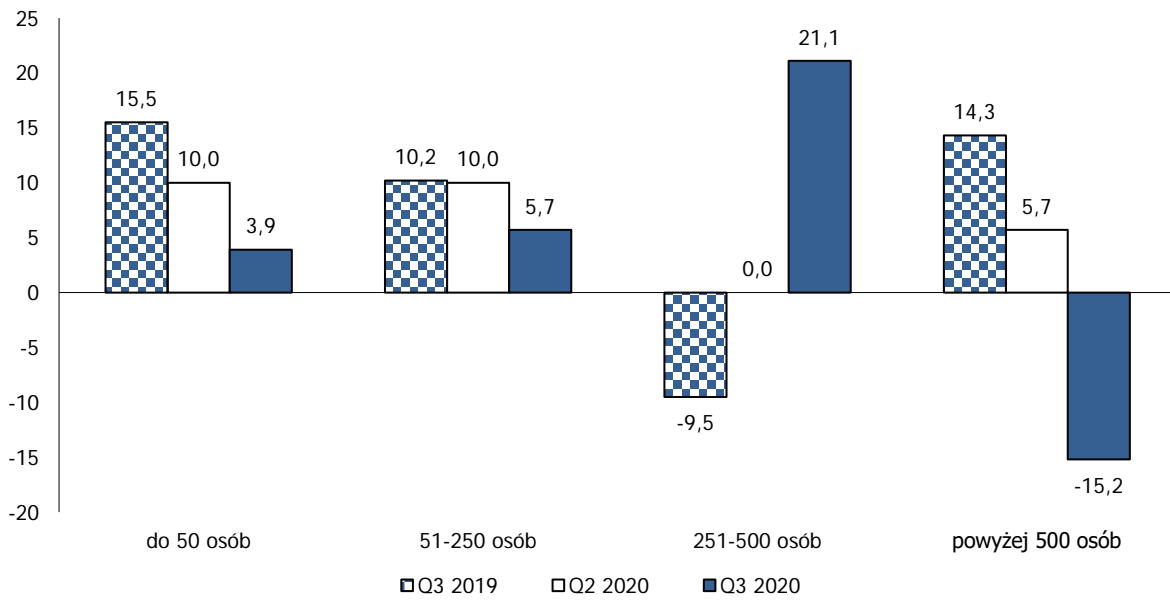
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

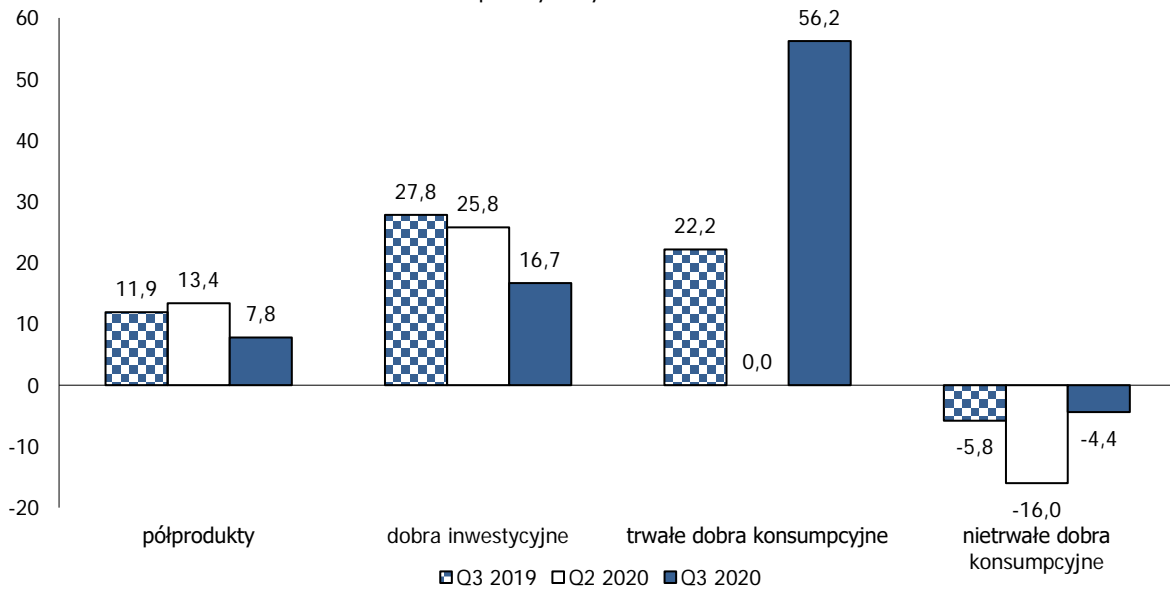
	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
wzrost	28,6	26,7	30,4	31,2	31,2	31,2
brak zmiany	48,8	49,0	47,3	42,2	43,7	44,8
spadek	22,7	24,3	22,3	26,6	25,1	24,0
saldo (1.-3.)	5,9	2,3	8,1	4,6	6,1	7,2

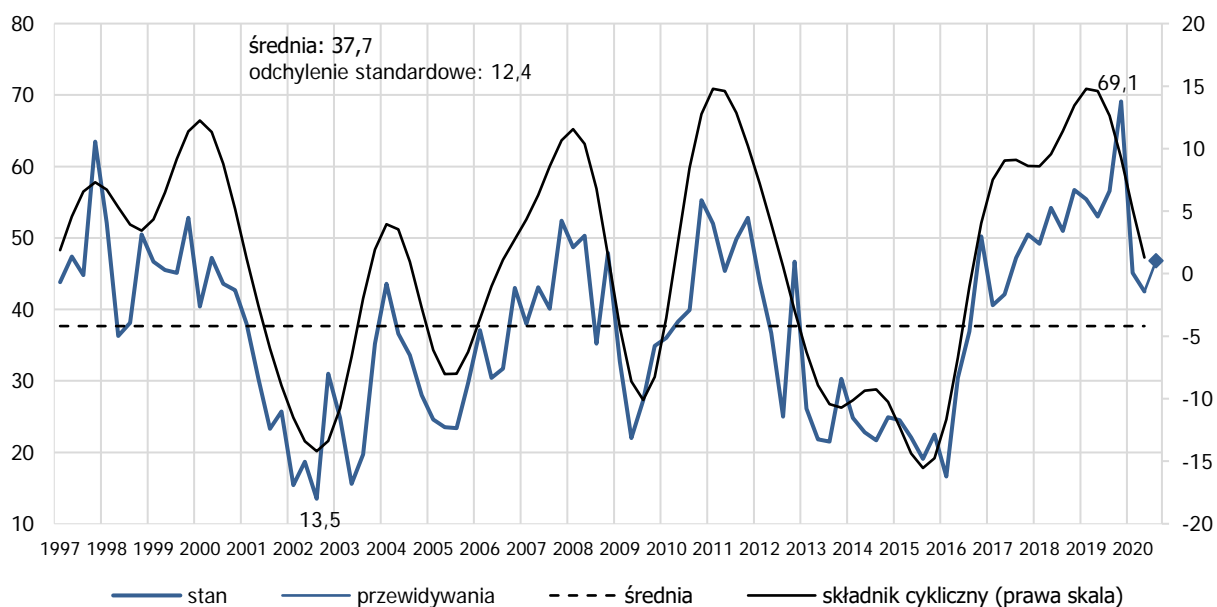
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

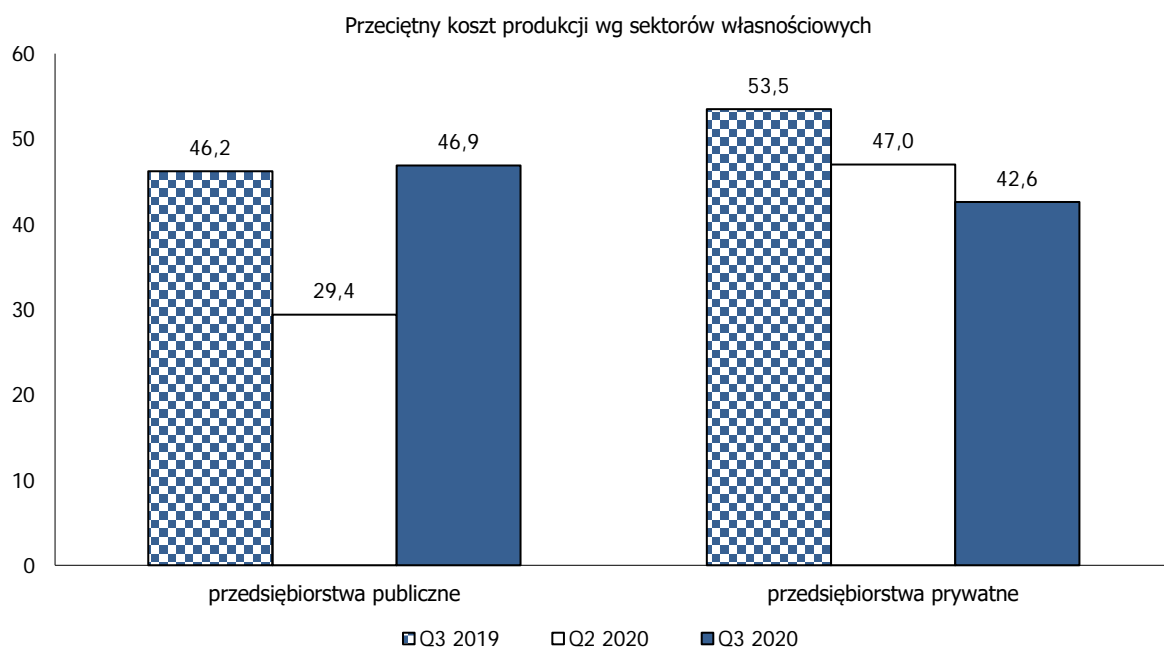
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

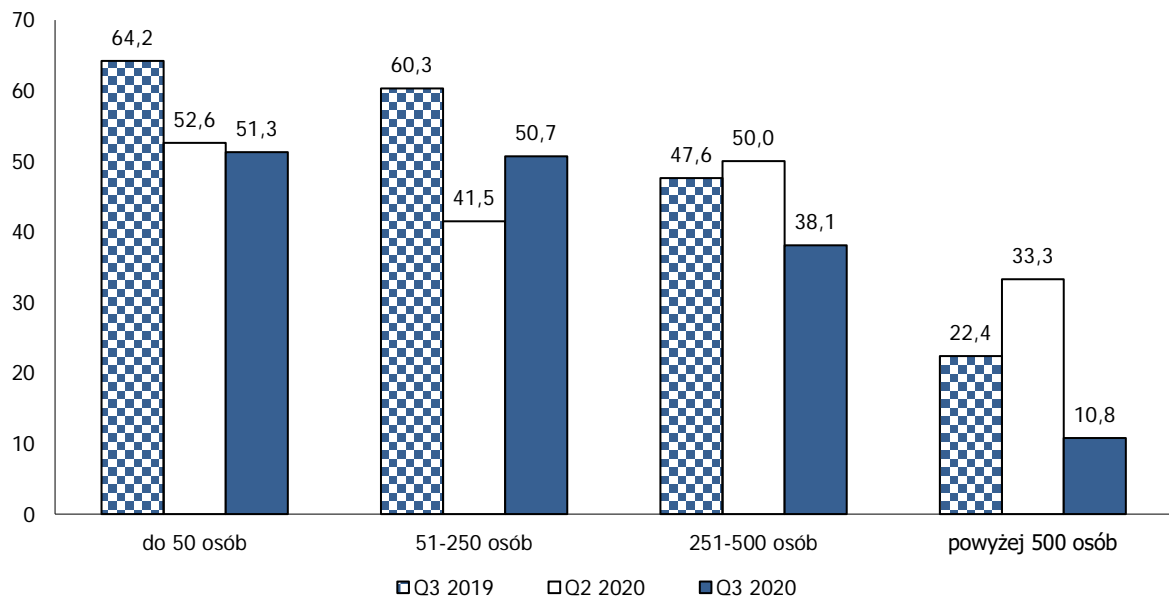
12. Przeciętny koszt produkcji

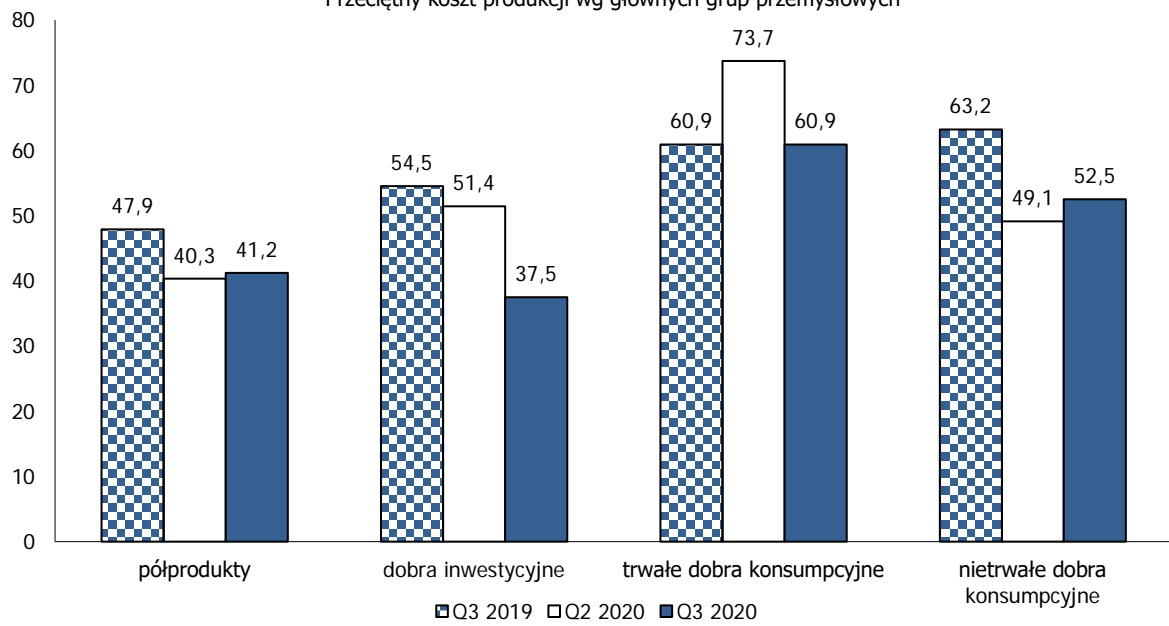
	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
wzrost	56,1	59,8	72,0	53,8	47,7	49,9
brak zmiany	40,9	37,0	25,1	37,6	47,1	47,1
spadek	3,0	3,2	2,9	8,6	5,2	3,0
saldo (1.-3.)	53,0	56,6	69,1	45,1	42,5	46,8

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In August, 2020 business situation in the manufacturing industry continued improving, however, the pace of the improvement slowed. The industrial confidence indicator (ICI) increased by only 0.3 pts to -11.6 pts, and is now 2.6 pts down from the August 2019 figure. Production, total and export orders, finished goods inventories and producer prices declined. On the other hand, employment grew, and financial situation of manufacturers improved, as well as their opinions on general economic situation in the country. Manufacturers' confidence is still on the rise, and their optimism is getting stronger. This should translate into higher manufacturing output over the next months.